Το παρόν έγγραφο αποτελεί απλώς βοήθημα τεκμηρίωσης και τα θεσμικά όργανα δεν αναλαμβάνουν καμία ευθύνη για το περιεχόμενό του

►**B** **ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 650/2012 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ**

της 4ης Ιουλίου 2012

σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου

(ΕΕ L 201 της 27.7.2012, σ. 107)

Διορθώνεται από:

►**C1** Διορθωτικό ΕΕ L 344 της 14.12.2012, σ. 3 (650/2012)
►**C2** Διορθωτικό ΕΕ L 60 της 2.3.2013, σ. 140 (650/2012)

▼B

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) αριθ. 650/2012 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 4ης Ιουλίου 2012

σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση και εκτέλεση αποφάσεων, την αποδοχή και εκτέλεση δημόσιων εγγράφων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής και την καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου

ΤΟ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 81 παράγραφος 2,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Έχοντας υπόψη τη γνώμη της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής ([1]),

Αποφασίζοντας σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία ([2]),

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Η Ένωση έχει θέσει ως στόχο τη διατήρηση και την ανάπτυξη ενός χώρου ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, εντός του οποίου εξασφαλίζεται η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων. Για την προοδευτική δημιουργία αυτού του χώρου, η Ένωση θα πρέπει να θεσπίσει μέτρα στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις που έχουν διασυνοριακές επιπτώσεις, ειδικότερα εφόσον είναι αναγκαίο για την καλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς.

(2) Σύμφωνα με το άρθρο 81 παράγραφος 2 στοιχείο γ) της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, τα μέτρα αυτά ενδέχεται να περιλαμβάνουν μέτρα που αποσκοπούν στην εξασφάλιση της συμβατότητας των κανόνων που εφαρμόζονται στα κράτη μέλη όσον αφορά την άρση των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο και τη δικαιοδοσία.

(3) Κατά τη σύνοδό του στο Τάμπερε στις 15 και 16 Οκτωβρίου 1999, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε την αρχή της αμοιβαίας αναγνώρισης των δικαστικών αποφάσεων και άλλων αποφάσεων των δικαστικών αρχών ως ακρογωνιαίο λίθο της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις και κάλεσε το Συμβούλιο και την Επιτροπή να υιοθετήσουν πρόγραμμα μέτρων για την υλοποίηση της εν λόγω αρχής.

(4) Στις 30 Νοεμβρίου 2000, θεσπίστηκε κοινό πρόγραμμα μέτρων της Επιτροπής και του Συμβουλίου για την εφαρμογή της αρχής της αμοιβαίας αναγνώρισης των αποφάσεων επί αστικών και εμπορικών υποθέσεων ([3]). Το εν λόγω πρόγραμμα περιγράφει τα μέτρα σχετικά με την εναρμόνιση των κανόνων περί σύγκρουσης δικαίων ως μέτρα τα οποία έχουν σκοπό να διευκολύνουν την αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων και προβλέπει την κατάρτιση νομικής πράξης σχετικά με τη διαθήκη και την κληρονομική διαδοχή.

(5) Το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο, που συνήλθε στις Βρυξέλλες στις 4 και 5 Νοεμβρίου 2004, θέσπισε νέο πρόγραμμα, καλούμενο «Το πρόγραμμα της Χάγης: ενίσχυση της ελευθερίας, της ασφάλειας και της δικαιοσύνης στην Ευρωπαϊκή Ένωση» ([4]). Το εν λόγω

([1]) ΕΕ C 44 της 11.2.2011, σ. 148.
([2]) Θέση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 13ης Μαρτίου 2012 (δεν δημοσιεύθηκε ακόμα στην ΕΕ) και απόφαση του Συμβουλίου της 7ης Ιουνίου 2012.
([3]) ΕΕ C 12 της 15.1.2001, σ. 1.
([4]) ΕΕ C 53 της 3.3.2005, σ. 1.

▼B

πρόγραμμα υπογραμμίζει την αναγκαιότητα θέσπισης νομικής πράξης για υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής που να ρυθμίζει, ιδίως, τα θέματα των συγκρούσεων ως προς το εφαρμοστέο δίκαιο, της διεθνούς δικαιοδοσίας, της αμοιβαίας αναγνώρισης και της εκτέλεσης αποφάσεων στον χώρο της διαδοχής και της καθιέρωσης ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου.

(6) Κατά τη συνεδρίασή του στις Βρυξέλλες στις 10 και 11 Δεκεμβρίου 2009, το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο ενέκρινε νέο πολυετές πρόγραμμα καλούμενο «το Πρόγραμμα της Στοκχόλμης — Μια ανοικτή και ασφαλής Ευρώπη που εξυπηρετεί και προστατεύει τους πολίτες» ([1]). Στο εν λόγω πρόγραμμα το Ευρωπαϊκό Συμβούλιο εκτιμά ότι η αμοιβαία αναγνώριση θα πρέπει να επεκταθεί σε τομείς οι οποίοι δεν καλύπτονται ακόμη αλλά είναι ουσιώδεις για την καθημερινή ζωή, όπως για παράδειγμα η κληρονομική διαδοχή και οι διαθήκες, λαμβανομένων υπόψη των νομικών συστημάτων των κρατών μελών, καθώς και της πολιτικής τους στον τομέα της δημόσιας τάξης και των σχετικών εθνικών παραδόσεων.

(7) Θα πρέπει να διευκολυνθεί η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς μέσω της εξάλειψης των εμποδίων για την ελεύθερη κυκλοφορία των πολιτών, οι οποίοι αντιμετωπίζουν σήμερα δυσκολίες στην προσπάθειά τους να ασκήσουν τα δικαιώματά τους στο πλαίσιο μιας κληρονομικής διαδοχής που έχει διασυνοριακές επιπτώσεις. Στον ευρωπαϊκό χώρο δικαιοσύνης, οι πολίτες θα πρέπει να μπορούν να οργανώσουν εκ των προτέρων την κληρονομική τους διαδοχή. Θα πρέπει να κατοχυρώνονται με αποτελεσματικότητα τα δικαιώματα των κληρονόμων και των κληροδόχων, των άλλων οικείων προσώπων που σχετίζονται με τον θανόντα, καθώς και των κληρονομικών δανειστών.

(8) Προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι, θα πρέπει να συγκεντρωθούν στον παρόντα κανονισμό οι διατάξεις σχετικά με τη διεθνή δικαιοδοσία, το εφαρμοστέο δίκαιο, την αναγνώριση ή, κατά περίπτωση, την αποδοχή, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση αποφάσεων, δημόσιων εγγράφων και δικαστικών συμβιβασμών, καθώς και σχετικά με το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο.

(9) Το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να καλύπτει όλα τα θέματα αστικού δικαίου που άπτονται μιας κληρονομικής διαδοχής, δηλαδή όλες τις περιπτώσεις μεταβίβασης κυριότητας αιτία θανάτου, περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, είτε μέσω ηθελημένης πράξης μεταβίβασης, δυνάμει διατάξεως τελευταίας βουλήσεως, είτε μέσω μεταβίβασης με εξ αδιαθέτου διαδοχή.

(10) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε φορολογικά ζητήματα ή σε διοικητικές υποθέσεις που διέπονται από το δημόσιο δίκαιο. Συνεπώς το εθνικό δίκαιο θα πρέπει να ορίζει επί παραδείγματι με ποιο τρόπο θα πρέπει να υπολογίζονται και να καταβάλλονται οι φόροι ή οι λοιπές υποχρεώσεις δημοσίου δικαίου, είτε πρόκειται για καταβλητέους από τον θανόντα φόρους κατά το χρόνο του θανάτου είτε για φόρο κληρονομίας, ο οποίος θα πρέπει να καταβληθεί από την κληρονομιαία περιουσία είτε από τους κληρονόμους. Το εθνικό δίκαιο θα πρέπει επίσης να ορίζει, εάν η μεταβίβαση της κληρονομιαίας περιουσίας στους κληρονόμους σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό ή η καταχώριση της κληρονομιαίας περιουσίας σε ένα μητρώο θα πρέπει να υπόκειται στην καταβολή τελών.

(11) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε άλλες πτυχές του αστικού δικαίου, πέραν της κληρονομικής διαδοχής. Χάριν σαφήνειας, ορισμένα ζητήματα που θα μπορούσαν να

([1]) ΕΕ C 115 της 4.5.2010, σ. 1.

▼B

θεωρηθούν ως συνδεόμενα με υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής, θα πρέπει να εξαιρεθούν ρητά από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(12) Επομένως, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εφαρμόζεται σε θέματα που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των γαμικών συμβάσεων, όπως είναι γνωστές σε ορισμένα συστήματα δικαίου, στο βαθμό που οι εν λόγω συμβάσεις δεν αφορούν κληρονομικά θέματα, καθώς και το περιουσιακό καθεστώς σχέσεων οι οποίες θεωρείται ότι παράγουν αποτελέσματα ανάλογα με εκείνα του γάμου. Οι αρχές που επιλαμβάνονται συγκεκριμένης κληρονομικής διαδοχής στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει ωστόσο, αναλόγως της καταστάσεως, να λαμβάνουν υπόψη την εκκαθάριση περιουσιακών σχέσεων συζύγων ή παρόμοιων περιουσιακών καθεστώτων του κληρονομουμένου κατά τον προσδιορισμό της περιουσίας του και των μερίδων των δικαιούχων.

(13) Θέματα σχετικά με τη σύσταση, διαχείριση και λύση καταπιστευμάτων θα πρέπει επίσης να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Η εξαίρεση αυτή δεν θα πρέπει να νοείται ως γενική εξαίρεση των καταπιστευμάτων. Κατά τη σύσταση καταπιστεύματος με διαθήκη ή εκ του νόμου σε σχέση με εξ αδιαθέτου διαδοχή, το δίκαιο που εφαρμόζεται στην κληρονομική διαδοχή δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να ισχύει όσον αφορά τη μεταβίβαση των περιουσιακών στοιχείων και τον καθορισμό των δικαιούχων.

(14) Θα πρέπει επίσης να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τα περιουσιακά δικαιώματα, συμφέροντα και περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται ή μεταβιβάζονται με άλλους τρόπους πλην της κληρονομικής διαδοχής, φερ' ειπείν με πράξεις εκ χαριστικής αιτίας. Ωστόσο, το δίκαιο που προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό ως το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή θα πρέπει να καθορίζει κατά πόσον οι εκάστοτε δωρεές ή άλλου είδους διάθεση μεταξύ ζώντων (inter vivos) που παράγει εμπράγματο δικαίωμα πριν το θάνατο θα πρέπει να επιστρέφονται στην κληρονομιαία περιουσία ή να συνυπολογίζονται για τους σκοπούς του καθορισμού των μερίδων των δικαιούχων σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο.

(15) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει τη δημιουργία ή τη μεταβίβαση μέσω κληρονομικής διαδοχής δικαιώματος επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, κατά τα προβλεπόμενα στο δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή. Δεν θα πρέπει ωστόσο να θίγει τον κλειστό αριθμό («*numerus clausus*») των εμπράγματων δικαιωμάτων που είναι γνωστά στο εθνικό δίκαιο ορισμένων κρατών μελών. Ένα κράτος μέλος δεν θα πρέπει να υποχρεούται να αναγνωρίσει ένα εμπράγματο δικαίωμα επί περιουσιακών στοιχείων ευρισκομένων σε αυτό το κράτος μέλος, εάν το εν λόγω εμπράγματο δικαίωμα δεν είναι γνωστό στο δίκαιο του κράτους αυτού.

(16) Ωστόσο, για να μπορούν παρόλα αυτά οι δικαιούχοι να απολαύουν σε άλλο κράτος μέλος τα δικαιώματα που δημιουργήθηκαν ή μεταβιβάστηκαν σε αυτούς μέσω κληρονομικής διαδοχής, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει την προσαρμογή αγνώστου εμπράγματου δικαιώματος στο εγγύτερο ισοδύναμο εμπράγματο δικαίωμα βάσει της νομοθεσίας του εν λόγω άλλου κράτους μέλους. Στο πλαίσιο της προσαρμογής αυτής θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι σκοποί και τα συμφέροντα που επιδιώκονται από το συγκεκριμένο εμπράγματο δικαίωμα και τα αποτελέσματα που συνδέονται με αυτό. Προκειμένου να καθοριστεί το εγγύτερο ισοδύναμο εθνικό εμπράγματο δικαίωμα, οι

▼B

αρχές ή τα αρμόδια πρόσωπα του κράτους το δίκαιο του οποίου εφαρμόστηκε στην κληρονομική διαδοχή, ενδέχεται να κληθούν να παράσχουν περαιτέρω πληροφορίες για τη φύση και τα αποτελέσματα του δικαιώματος. Προς το σκοπό αυτό, θα μπορούσαν να χρησιμοποιούνται τα υπάρχοντα δίκτυα δικαστικής συνεργασίας σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις καθώς και οποιαδήποτε άλλα διαθέσιμα μέσα που διευκολύνουν την κατανόηση του αλλοδαπού δικαίου.

(17) Η προσαρμογή άγνωστων εμπράγματων δικαιωμάτων, όπως προβλέπεται ρητά στον παρόντα κανονισμό, δεν θα πρέπει να αποκλείει άλλες μορφές προσαρμογής στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(18) Οι προϋποθέσεις καταχώρισης δικαιώματος επί ακίνητων ή κινητών περιουσιακών στοιχείων σε μητρώο θα πρέπει να εξαιρεθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Ως εκ τούτου το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο (για την ακίνητη περιουσία, το δίκαιο της τοποθεσίας του πράγματος) θα καθορίζει υπό ποιες νομικές προϋποθέσεις, πως θα γίνεται η καταχώριση και ποιες αρχές, όπως κτηματολογικά γραφεία ή συμβολαιογράφοι, είναι υπεύθυνες να ελέγχουν αν πληρούνται όλες οι προϋποθέσεις και αν τα έγγραφα που υποβλήθηκαν επαρκούν ή περιέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες. Ειδικότερα, οι αρχές μπορούν να ελέγχουν ότι το δικαίωμα του κληρονομουμένου επί της κληρονομιαίας περιουσίας που αναφέρεται στο έγγραφο που υποβάλλεται προς καταχώριση, είναι δικαίωμα που καταχωρίζεται ως τέτοιο στο μητρώο ή διαφορετικά αποδεικνύεται σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο. Προς αποφυγή επικάλυψης εγγράφων, οι αρχές καταχώρισης θα πρέπει να δέχονται τα έγγραφα που συντάχθηκαν σε άλλο κράτος μέλος από τις αρμόδιες αρχές και των οποίων η κυκλοφορία προβλέπεται από τον παρόντα κανονισμό. Ειδικότερα, το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο που εκδίδεται δυνάμει του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να συνιστά έγκυρο τίτλο για την καταχώριση της κληρονομιαίας περιουσίας σε μητρώο κράτους μέλους. Αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει τις αρχές που συμμετέχουν στη καταχώριση να καλούν το πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση να υποβάλει πρόσθετες πληροφορίες ή να προσκομίσει συμπληρωματικά έγγραφα που απαιτούνται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο, για παράδειγμα πληροφορίες ή έγγραφα που αφορούν την πληρωμή φόρων. Η αρμόδια αρχή μπορεί να υποδείξει στο πρόσωπο που ζητεί την καταχώριση τον τρόπο με τον οποίο είναι δυνατόν να δοθούν οι πληροφορίες ή τα έγγραφα που λείπουν.

(19) Τα αποτελέσματα της καταχώρισης δικαιώματος σε μητρώο θα πρέπει επίσης να αποκλεισθούν από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού. Συνεπώς, το κατά πόσον, π.χ., η καταχώριση έχει δηλωτικό ή συστατικό αποτέλεσμα θα πρέπει να κρίνεται από το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο. Επομένως, εφόσον, π.χ., η κτήση δικαιώματος επί ακινήτου απαιτεί καταχώριση σε μητρώο σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο τηρείται το μητρώο, προκειμένου να διασφαλιστεί erga omnes το αποτέλεσμα της εγγραφής ή να προστατευθούν δικαιοπραξίες, η χρονική στιγμή κτήσης του δικαιώματος θα πρέπει να καθορίζεται από το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

(20) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να σέβεται τα διάφορα καθεστώτα που διέπουν θέματα κληρονομικής διαδοχής και τα οποία ισχύουν στα κράτη μέλη. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, στον όρο «δικαστήριο» θα πρέπει συνεπώς να δοθεί ευρεία έννοια έτσι ώστε να καλύπτει όχι μόνο τα δικαστήρια κατά κυριολεξία, που ασκούν δικαστικά καθήκοντα, αλλά και τους συμβολαιογράφους ή τα γραφεία μητρώων που ασκούν σε ορισμένα κράτη μέλη δικαστικά καθήκοντα σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής κατά τον ίδιο τρόπο με τα δικαστήρια, καθώς

▼B

και τους συμβολαιογράφους και επαγγελματίες του νομικού κλάδου, οι οποίοι σε ορισμένα κράτη μέλη ασκούν δικαστικά καθήκοντα για μια συγκεκριμένη κληρονομική διαδοχή κατ' ανάθεση εξουσιών από δικαστήριο. Όλα τα δικαστήρια, όπως ορίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό. Αντίθετα, ο όρος «δικαστήριο» δεν θα πρέπει να καλύπτει μη δικαστικές αρχές κράτους μέλους που έχουν εξουσιοδοτηθεί δυνάμει του εθνικού δικαίου να επιλαμβάνονται υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής, όπως είναι οι συμβολαιογράφοι στα περισσότερα κράτη μέλη, εφόσον, κατά τη συνήθη πρακτική, δεν ασκούν δικαστικά καθήκοντα.

(21) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει σε όλους τους συμβολαιογράφους, που έχουν αρμοδιότητα σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής στα κράτη μέλη, να μπορούν να ασκούν αυτήν την αρμοδιότητα. Το κατά πόσον οι συμβολαιογράφοι συγκεκριμένου κράτους μέλους δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας που θεσπίζονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να εξαρτάται από το εάν καλύπτονται ή όχι από το όρο «δικαστήριο» για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

(22) Οι πράξεις που εκδίδονται από συμβολαιογράφους σε θέματα κληρονομικής διαδοχής στα κράτη μέλη θα πρέπει να κυκλοφορούν δυνάμει του παρόντος κανονισμού. Όταν οι συμβολαιογράφοι ασκούν δικαστικά καθήκοντα δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας και οι αποφάσεις που εκδίδουν θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τις διατάξεις για την αναγνώριση, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση των αποφάσεων. Όταν οι συμβολαιογράφοι δεν ασκούν δικαστικά καθήκοντα δεν δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας και τα δημόσια έγγραφα που εκδίδουν θα πρέπει να κυκλοφορούν σύμφωνα με τις διατάξεις περί δημόσιων εγγράφων.

(23) Λαμβανομένης υπόψη της αυξανόμενης κινητικότητας των πολιτών και προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή απονομή της δικαιοσύνης στην Ένωση και η ύπαρξη ουσιαστικού συνδετικού στοιχείου μεταξύ της εκάστοτε κληρονομικής διαδοχής και του κράτους μέλους όπου ασκείται η διεθνής δικαιοδοσία, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ορίζει ως γενικό συνδετικό παράγοντα για τον προσδιορισμό τόσο της διεθνούς δικαιοδοσίας όσο και του εφαρμοστέου δικαίου τη συνήθη διαμονή του κληρονομουμένου κατά το χρόνο του θανάτου. Για να προσδιορίσει τη συνήθη διαμονή, η αρχή που επιλαμβάνεται της κληρονομικής διαδοχής θα πρέπει να προβεί σε συνολική εκτίμηση των περιστάσεων του βίου του κληρονομουμένου κατά τη διάρκεια των ετών που προηγούνται του θανάτου και κατά το χρόνο του θανάτου, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα σχετικά πραγματικά στοιχεία, ιδίως τη διάρκεια και την κανονικότητα της παρουσίας του κληρονομουμένου στο συγκεκριμένο κράτος καθώς και τις συνθήκες και τους λόγους της παρουσίας αυτής. Η κατ' αυτόν τον τρόπο προσδιοριζόμενη συνήθης διαμονή θα πρέπει να μαρτυρεί στενό και σταθερό δεσμό με το συγκεκριμένο κράτος, λαμβανομένων υπόψη των ειδικών στόχων του παρόντος κανονισμού.

(24) Σε ορισμένες περιπτώσεις, ο καθορισμός της συνήθους διαμονής του κληρονομουμένου θα μπορούσε να αποδειχθεί περίπλοκος. Τέτοια περίπτωση μπορεί να προκύψει ιδίως όταν ο κληρονομούμενος είχε μεταβεί για επαγγελματικούς ή οικονομικούς λόγους στο εξωτερικό για να ζήσει και να εργασθεί εκεί, ενίοτε για πολύ καιρό, αλλά είχε διατηρήσει στενή και σταθερή σχέση με το κράτος καταγωγής του. Στην περίπτωση αυτή, θα μπορεί να θεωρηθεί ότι ο κληρονομούμενος, ανάλογα με τις περιστάσεις, διατηρούσε ακόμα τη συνήθη διαμονή του στο κράτος καταγωγής του, στο οποίο βρισκόταν το επίκεντρο της οικογενειακής και κοινωνικής του ζωής. Μπορεί να προκύψουν άλλες πολύπλοκες περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κληρονομούμενος ζούσε εκ περιτροπής σε περισσότερα κράτη ή ακόμη ταξίδευε από κράτος σε

▼B

κράτος χωρίς μόνιμη εγκατάσταση σε κάποιο εξ αυτών. Εάν ο κληρονομούμενος ήταν υπήκοος ενός από τα κράτη αυτά ή διατηρούσε όλα τα κύρια περιουσιακά του στοιχεία σε ένα από αυτά τα κράτη, η ιθαγένεια ή ο τόπος των περιουσιακών στοιχείων θα μπορεί να αποτελέσει ειδικό παράγοντα κατά τη συνολική εκτίμηση όλων των πραγματικών περιστάσεων.

(25) Όσον αφορά τον καθορισμό του εφαρμοστέου στην κληρονομική διαδοχή δικαίου, η αρχή που έχει επιληφθεί της κληρονομικής διαδοχής μπορεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, — εφόσον, π.χ., ο κληρονομούμενος είχε μεταβεί στο κράτος της συνήθους διαμονής αρκετά πρόσφατα πριν τον θάνατό του και αν από όλες τις περιστάσεις της υπόθεσης συνάγεται ότι είχε προδήλως στενότερο δεσμό με άλλο κράτος, — να καταλήξει στο συμπέρασμα ότι το εφαρμοστέο δίκαιο στην κληρονομική διαδοχή δεν θα πρέπει να είναι το δίκαιο του κράτους της συνήθους διαμονής του κληρονομουμένου αλλά μάλλον το δίκαιο του κράτους με το οποίο ο κληρονομούμενος είχε προδήλως στενότερο δεσμό. Αυτός ο προδήλως στενότερος δεσμός δεν θα πρέπει πάντως να χρησιμοποιείται ως δευτερεύων συνδετικός παράγων σε περίπτωση που ο καθορισμός της συνήθους διαμονής του κληρονομουμένου κατά το χρόνο του θανάτου αποδεικνύεται περίπλοκος.

(26) Καμία διάταξη του παρόντος κανονισμού δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα δικαστήρια να εφαρμόζουν μηχανισμούς για την καταπολέμηση της καταστρατήγησης του νόμου, όπως π.χ. *fraude à la loi* στο πλαίσιο του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου.

(27) Οι κανόνες του παρόντος κανονισμού έχουν σχεδιαστεί κατά τρόπο ώστε να εξασφαλιστεί ότι η αρχή που επιλαμβάνεται της κληρονομικής διαδοχής θα εφαρμόζει, ως επί το πλείστον, το δικό της δίκαιο. Ο παρών κανονισμός συνεπώς προβλέπει σειρά μηχανισμών οι οποίοι θα εφαρμόζονται όταν ο κληρονομούμενος έχει επιλέξει ως το δίκαιο που διέπει την κληρονομική διαδοχή του το δίκαιο του κράτους μέλους του οποίου ήταν υπήκοος.

(28) Ένας τέτοιος μηχανισμός θα ήταν να επιτρέπεται στα εμπλεκόμενα μέρη να συνάψουν συμφωνία επιλογής δικαστηρίου υπέρ των δικαστηρίων του κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο έχει επιλεγεί. Θα καθορίζεται κατά περίπτωση, αναλόγως ιδίως του θέματος που καλύπτει η συμφωνία επιλογής δικαστηρίου, κατά πόσον η συμφωνία θα πρέπει να συνάπτεται μεταξύ όλων των εμπλεκόμενων στην κληρονομική διαδοχή μερών ή εάν ορισμένα εξ αυτών θα μπορούσαν να συμφωνήσουν να φέρουν ένα συγκεκριμένο ζήτημα ενώπιον του επιλεγέντος δικαστηρίου σε περίπτωση κατά την οποία η σχετική απόφαση του εν λόγω δικαστηρίου δεν θα θίγει τα δικαιωμάτων των υπόλοιπων μερών της διαδοχής.

(29) Σε περίπτωση που το δικαστήριο επιλαμβάνεται αυτεπαγγέλτως της κληρονομικής διαδοχής, όπως συμβαίνει σε ορισμένα κράτη μέλη, θα πρέπει να περατώσει τη διαδικασία εφόσον οι διάδικοι συμφωνούν να επιλύσουν εξωδικαστικά την κληρονομική διαδοχή με φιλικό διακανονισμό στο κράτος μέλος το δίκαιο του οποίου επελέγη. Σε περίπτωση που το δικαστήριο δεν επιλαμβάνεται αυτεπαγγέλτως της κληρονομικής διαδοχής, ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εμποδίζει τους διάδικους να επιλύσουν εξωδικαστικά την κληρονομική διαδοχή με φιλικό διακανονισμό ενώπιον συμβολαιογράφου σε κράτος μέλος της επιλογής τους, εφόσον αυτό είναι δυνατόν σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω

▼B

κράτους μέλους. Αυτό θα πρέπει να ισχύει ακόμη και όταν το εφαρμοστέο δίκαιο που διέπει την κληρονομική διαδοχή δεν είναι το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

(30) Προκειμένου να εξασφαλιστεί ότι τα δικαστήρια όλων των κρατών μελών μπορούν, για τους ίδιους λόγους, να ασκούν διεθνή δικαιοδοσία ως προς την κληρονομική διαδοχή προσώπων τα οποία δεν έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε κράτος μέλος κατά το χρόνο του θανάτου, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να απαριθμεί εξαντλητικά, κατά σειρά προτεραιότητας, τους λόγους για τους οποίους μπορεί να ασκείται αυτή η επικουρική διεθνής δικαιοδοσία.

(31) Προκειμένου να θεραπεύονται, ειδικότερα, καταστάσεις αρνησιδικίας, θα πρέπει επίσης να προβλεφθεί στον παρόντα κανονισμό αναγκαστική δικαιοδοσία (*forum necessitatis*) που θα επιτρέπει σε δικαστήριο κράτους μέλους, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να αποφαίνεται επί κληρονομικής διαδοχής η οποία σχετίζεται στενά με τρίτο κράτος. Τέτοια εξαιρετική περίπτωση μπορεί, ενδεχομένως, να προκύψει όταν είναι ανέφικτη η έναρξη διαδικασίας στο εν λόγω τρίτο κράτος, παραδείγματος χάριν λόγω εμφυλίου πολέμου, ή όταν δεν μπορεί ευλόγως να αναμένεται ότι ο δικαιούχος θα κινήσει ή θα διεξαγάγει διαδικασία στο κράτος αυτό. Η εν λόγω διεθνής δικαιοδοσία που βασίζεται στο *forum necessitatis* θα πρέπει, ωστόσο, να ασκηθεί μόνον όταν η υπόθεση παρουσιάζει επαρκή σχέση με το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου.

(32) Για λόγους διευκόλυνσης των κληρονόμων και κληροδόχων που έχουν τη συνήθη διαμονή τους σε άλλο κράτος μέλος από εκείνο στο οποίο εξετάζεται ή πρόκειται να εξεταστεί η κληρονομική διαδοχή, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει σε οποιονδήποτε έχει δικαίωμα δυνάμει του εφαρμοστέου στην κληρονομική διαδοχή δικαίου να προβαίνει σε δήλωση περί αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομιάς ή κληροδοσίας ή νόμιμης μοίρας ή περί του περιορισμού της ευθύνης του για τα χρέη της κληρονομίας, να προβαίνει σε τέτοιες δηλώσεις με τον τύπο που προβλέπει εν προκειμένω το δίκαιο του κράτους μέλους της συνήθους διαμονής του ενώπιον των δικαστηρίων του εν λόγω κράτους μέλους. Αυτό δεν θα πρέπει να εμποδίζει τη δυνατότητα να γίνονται οι δηλώσεις αυτές ενώπιον άλλων αρχών του εν λόγω κράτους μέλους που είναι αρμόδιες να δέχονται δηλώσεις δυνάμει του εθνικού δικαίου. Τα πρόσωπα που επιλέγουν να αξιοποιήσουν τη δυνατότητα να προβούν σε δηλώσεις στο κράτος μέλος της συνήθους διαμονής τους θα πρέπει να ενημερώνουν τα ίδια το δικαστήριο ή την αρχή που επιλαμβάνεται ή θα επιληφθεί της διαδοχής σχετικά με την ύπαρξη αυτών των δηλώσεων, εντός οποιασδήποτε προθεσμίας προβλέπεται από το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο.

(33) Δεν θα πρέπει να είναι δυνατό σε πρόσωπο που επιθυμεί να περιορίσει την ευθύνη του για τα χρέη της κληρονομίας να το πράττει υποβάλλοντας σχετική δήλωση ενώπιον του δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής του κράτους μέλους της συνήθους διαμονής του εφόσον το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο τον υποχρεώνει να κινήσει ειδική δικαστική διαδικασία, π.χ. διαδικασία απογραφής, ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου. Ως εκ τούτου, στις περιπτώσεις αυτές, η δήλωση εκ μέρους προσώπου στο κράτος μέλος της συνήθους διαμονής του σύμφωνα με τον τύπο που προβλέπει εν προκειμένω το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους, δεν θα πρέπει να είναι τυπικά έγκυρη για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ούτε τα εισαγωγικά της δικαστικής διαδικασίας έγγραφα θα πρέπει να θεωρηθούν δηλώσεις για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού.

▼B

(34) Χάριν της απρόσκοπτης απονομής δικαιοσύνης θα πρέπει να αποφεύγεται η έκδοση ασυμβίβαστων αποφάσεων σε διαφορετικά κράτη μέλη. Προς τον σκοπό αυτόν, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει γενικούς δικονομικούς κανόνες, παρεμφερείς με εκείνους άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις.

(35) Ένας τέτοιος δικονομικός κανόνας είναι ο κανόνας περί εκκρεμοδικίας ο οποίος εφαρμόζεται εάν η ίδια υπόθεση κληρονομικής διαδοχής εισάγεται ενώπιον διαφορετικών δικαστηρίων σε διάφορα κράτη μέλη. Ο εν λόγω κανόνας καθορίζει ποιο δικαστήριο θα πρέπει να προβεί στην εκδίκαση της υπόθεσης κληρονομικής διαδοχής.

(36) Δεδομένου ότι τα θέματα κληρονομικής διαδοχής σε ορισμένα κράτη μέλη μπορεί να διευθετούνται από μη δικαστικές αρχές, όπως από συμβολαιογράφους, που δεν δεσμεύονται από τους κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας βάσει του παρόντος κανονισμού, δεν μπορεί να αποκλεισθεί η δυνατότητα να έχουν εισαχθεί παράλληλα σε διαφορετικά κράτη μέλη ένας εξωδικαστικός συμβιβασμός και δικαστικές διαδικασίες σχετικά με την ίδια κληρονομική διαδοχή ή δύο παράλληλοι εξωδικαστικοί συμβιβασμοί σχετικά με την ίδια κληρονομική διαδοχή. Στην περίπτωση αυτή, θα πρέπει να εναπόκειται στα ενδιαφερόμενα μέρη να συμφωνήσουν μεταξύ τους για την ενδεδειγμένη πορεία, μόλις λάβουν γνώση των παράλληλων διαδικασιών. Σε περίπτωση ασυμφωνίας, θα επιλαμβάνονται της κληρονομικής διαδοχής και θα αποφαίνονται τα δικαστήρια που έχουν διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

(37) Για να είναι δυνατό για τους πολίτες να αξιοποιήσουν, υπό συνθήκες πλήρους ασφάλειας δικαίου, τα πλεονεκτήματα που προσφέρει η εσωτερική αγορά, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να τους επιτρέπει να γνωρίζουν εκ των προτέρων το δίκαιο που θα εφαρμοσθεί στην κληρονομική τους διαδοχή. Θα πρέπει να θεσπιστούν εναρμονισμένοι κανόνες περί σύγκρουσης δικαίων προς αποφυγήν αντιφατικών αποτελεσμάτων. Ο κύριος κανόνας θα πρέπει να διασφαλίζει ότι η κληρονομική διαδοχή θα διέπεται από ένα δίκαιο που να μπορεί να προβλεφθεί και με το οποίο συνδέεται στενά. Για λόγους ασφάλειας δικαίου και προς αποφυγή κατάτμησης της κληρονομίας, το εν λόγω δίκαιο θα πρέπει να διέπει το σύνολο της κληρονομίας, δηλαδή όλα τα περιουσιακά στοιχεία που αποτελούν μέρος της περιουσίας, ανεξάρτητα από τη φύση τους και από το εάν αυτά βρίσκονται σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος.

(38) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να παρέχει στους πολίτες τη δυνατότητα να οργανώνουν εκ των προτέρων την κληρονομική τους διαδοχή επιλέγοντας το εφαρμοστέο στην κληρονομική τους διαδοχή δίκαιο. Η επιλογή αυτή θα πρέπει να περιορίζεται στο δίκαιο κράτους του οποίου έχουν την ιθαγένεια ώστε να εξασφαλίζεται σύνδεσμος μεταξύ του κληρονομουμένου και του επιλεγέντος δικαίου και να αποφεύγεται η επιλογή δικαίου με σκοπό να παρακαμφθούν οι θεμιτές προσδοκίες των δικαιούχων νόμιμης μοίρας.

(39) Η επιλογή του δικαίου θα πρέπει να γίνεται ρητώς με δήλωση υπό μορφή διάταξης τελευταίας βουλήσεως ή να προκύπτει με σαφήνεια από τη διατύπωση τέτοιας διάταξης. Η επιλογή του δικαίου θα μπορούσε να θεωρείται ότι προκύπτει σαφώς από διάταξη τελευταίας βούλησης εφόσον, για παράδειγμα, ο κληρονομούμενος στη διάταξή του αναφέρεται ρητώς σε συγκεκριμένα άρθρα του δικαίου του κράτους της ιθαγενείας του ή αναφέρει με άλλον τρόπο ρητώς το δίκαιο αυτό.

▼B

(40) Η επιλογή δικαίου στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού θα πρέπει να είναι έγκυρη ακόμη και αν το δίκαιο που επελέγη δεν προβλέπει επιλογή δικαίου σε θέματα κληρονομικής διαδοχής. Το δίκαιο που επελέγη θα πρέπει ωστόσο να καθορίζει το ουσιαστικό κύρος της πράξης που συνιστά η επιλογή, κατά πόσον δηλαδή μπορεί να θεωρηθεί ότι το πρόσωπο που προβαίνει στην επιλογή είχε συναίσθηση των συνεπειών της επιλογής του και συμφωνούσε με αυτές. Το αυτό θα πρέπει να ισχύει για την τροποποίηση ή την ανάκληση της επιλογής δικαίου.

(41) Ενόψει της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, ο καθορισμός της ιθαγένειας ή της πολλαπλής ιθαγένειας προσώπου θα πρέπει να αποτελεί προκαταρκτικό ερώτημα προς διευκρίνιση. Το ζήτημα του αν ένα πρόσωπο θεωρείται ότι έχει την ιθαγένεια ενός κράτους δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού και υπόκειται στο εθνικό δίκαιο, συμπεριλαμβανομένων, ενδεχομένως, των διεθνών συμβάσεων, στο πλαίσιο του απολύτου σεβασμού των γενικών αρχών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

(42) Το δίκαιο που καθορίζεται ως εφαρμοστέο επί της διαδοχής θα πρέπει να διέπει τη διαδοχή από την επαγωγή της κληρονομίας έως τη μεταβίβαση της κυριότητας των στοιχείων που αποτελούν μέρος της περιουσίας στους δικαιούχους, κατά τα οριζόμενα στο δίκαιο αυτό. Θα πρέπει να καλύπτει θέματα που άπτονται της διοίκησης της περιουσίας καθώς και την ευθύνη για τα χρέη της κληρονομιαίας περιουσίας. Η πληρωμή των χρεών της κληρονομιαίας περιουσίας μπορεί, αναλόγως ειδικότερα του εφαρμοστέου στην κληρονομική διαδοχή δικαίου, να περιλαμβάνει το συνυπολογισμό συγκεκριμένης κατάταξης των δανειστών.

(43) Οι κανόνες περί διεθνούς δικαιοδοσίας που θεσπίζονται τον παρόντα κανονισμό μπορούν, σε ορισμένες περιπτώσεις, να οδηγήσουν σε μια κατάσταση, κατά την οποία το αρμόδιο για την κληρονομική διαδοχή δικαστήριο δεν θα είναι εις θέση να εφαρμόσει το δικό του δίκαιο. Εάν αυτό συμβεί, σε ένα κράτος μέλος, το δίκαιο του οποίου προβλέπει τον υποχρεωτικό διορισμό διαχειριστή της κληρονομίας, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να επιτρέπει στα δικαστήρια του εν λόγω κράτους μέλους, εφόσον επιληφθούν, να διορίζουν ένα ή περισσότερους τέτοιους διαχειριστές. Αυτό δεν θα πρέπει να θίγει τυχόν επιλογή των μερών να ρυθμίσουν την κληρονομική διαδοχή εξωδικαστικά με φιλικό διακανονισμό σε ένα άλλο κράτος μέλος, εφόσον αυτό είναι εφικτό σύμφωνα με το δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους. Προκειμένου να διασφαλιστεί ένας απρόσκοπτος συντονισμός μεταξύ του εφαρμοστέου στην κληρονομική διαδοχή δικαίου και του δικαίου του κράτους μέλους του διορίζοντος δικαστηρίου, το δικαστήριο θα πρέπει να διορίζει το πρόσωπο/τα πρόσωπα που θα είχε/είχαν το δικαίωμα να διαχειρίζεται/διαχειρίζονται την κληρονομιαία περιουσία σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο, όπως είναι για παράδειγμα ο εκτελεστής της διαθήκης του θανόντος ή οι ίδιοι οι κληρονόμοι ή, εφόσον το προβλέπει σχετικά το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο, ένας τρίτος διαχειριστής. Τα δικαστήρια μπορούν, ωστόσο, σε ειδικές περιπτώσεις εφόσον το απαιτεί το δίκαιό τους, να ορίσουν έναν τρίτο ως διαχειριστή, ακόμη και αν αυτό δεν προβλέπεται από το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο. Εάν ο θανών είχε ορίσει εκτελεστή διαθήκης, το πρόσωπο αυτό δεν μπορεί να στερηθεί των εξουσιών του εκτός εάν το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο επιτρέπει τη λήξη της θητείας του.

(44) Οι αρμοδιότητες που ασκούν οι διαχειριστές που έχουν οριστεί στο κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου θα πρέπει να είναι εκείνες οι διαχειριστικές αρμοδιότητες τις οποίες αυτοί μπορούν να ασκούν με βάση το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο. Όταν συνεπώς, για παράδειγμα, ο κληρονόμος διορίζεται ως διαχειριστής θα πρέπει να διαθέτει την εξουσία

▼B

διαχείρισης της κληρονομιαίας περιουσίας την οποία θα είχε ένας κληρονόμος σύμφωνα με το δίκαιο αυτό. Όταν οι εξουσίες διαχείρισης που μπορούν να ασκηθούν με βάση το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο δεν επαρκούν για τη διατήρηση της κληρονομιαίας περιουσίας ή για την προστασία των δικαιωμάτων των πιστωτών ή άλλων προσώπων που έχουν εγγυηθεί τα χρέη του θανόντος, ο διαχειριστής/οι διαχειριστές που έχει/έχουν διοριστεί στο κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου δύναται/δύνανται να ασκεί/να ασκούν προς το σκοπό αυτό πρόσθετες διαχειριστικές εξουσίες σύμφωνα με τη νομοθεσία του εν λόγω κράτους μέλους. Στις πρόσθετες αυτές εξουσίες, μπορεί, για παράδειγμα, να συγκαταλέγεται η κατάρτιση ενός καταλόγου των περιουσιακών στοιχείων και των χρεών της κληρονομιαίας περιουσίας η ενημέρωση των πιστωτών για την επαγωγή της κληρονομίας και η πρόσκληση προς αυτούς να αναγγείλουν τις αξιώσεις τους και να λάβουν κάθε προσωρινό μέτρο, όπως ασφαλιστικά μέτρα, για τη διατήρηση της κληρονομιαίας περιουσίας. Οι ενέργειες στις οποίες προβαίνει ο διαχειριστής σύμφωνα με τις πρόσθετες εξουσίες του, θα πρέπει να συνάδουν με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο όσον αφορά τη μεταβίβαση της κυριότητας επί της κληρονομιαίας περιουσίας, συμπεριλαμβανομένων όλων των δικαιοπραξιών που συνήψαν οι δικαιούχοι πριν από το διορισμό του διαχειριστή, τις υποχρεώσεις της κληρονομίας και τα δικαιώματα των δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένου ενδεχομένως του δικαιώματος αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας. Οι ενέργειες αυτές μπορούν για παράδειγμα να έχουν ως αποτέλεσμα την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων ή την αποπληρωμή χρεών, εφόσον αυτό θα ήταν επιτρεπτό σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο. Όταν σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο ο διορισμός ενός τρίτου διαχειριστή μεταβάλλει την ευθύνη των κληρονόμων, η εν λόγω αλλαγή όσον αφορά την ευθύνη θα πρέπει να γίνεται σεβαστή.

(45) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να στερεί από τους πιστωτές τη δυνατότητα, λόγου χάρη μέσω ενός αντιπροσώπου, να λαμβάνουν, ενδεχομένως, και άλλα προβλεπόμενα από το εθνικό δίκαιο μέτρα, σύμφωνα με τα σχετικά νομικά μέσα της Ένωσης, προκειμένου να διασφαλίσουν τα δικαιώματά τους.

(46) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθιστά δυνατή την παροχή πληροφοριών σχετικά με την επαγωγή της κληρονομίας σε δυνητικούς δανειστές της κληρονομίας σε άλλα κράτη μέλη στα οποία υπάρχουν περιουσιακά στοιχεία. Στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει συνεπώς να λαμβάνεται υπόψη η δυνατότητα δημιουργίας ενός μηχανισμού, ενδεχομένως μέσω της ευρωπαϊκής πύλης ηλεκτρονικής δικαιοσύνης, προκειμένου να μπορούν οι δυνητικοί πιστωτές σε άλλα κράτη μέλη να έχουν πρόσβαση σε σχετικές πληροφορίες, ούτως ώστε να μπορούν να ασκούν τις απαιτήσεις τους.

(47) Το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο θα πρέπει να καθορίζει ποιοι είναι οι δικαιούχοι σε μια συγκεκριμένη κληρονομική διαδοχή. Στα περισσότερα δικαστικά συστήματα ο όρος «δικαιούχοι» καλύπτει τους κληρονόμους και κληροδόχους καθώς και τα πρόσωπα που δικαιούνται νόμιμη μοίρα, μολονότι, για παράδειγμα, η νομική θέση των κληροδόχων δεν είναι η ίδια σε όλα τα συστήματα. Σε ορισμένα συστήματα, ο κληροδόχος μπορεί να λάβει απ' ευθείας μερίδιο στην κληρονομία ενώ σε άλλα νομικά συστήματα ο κληροδόχος μπορεί μόνο να εγείρει αξίωση έναντι των κληρονόμων.

(48) Προκειμένου να κατοχυρωθεί η ασφάλεια δικαίου για τα πρόσωπα που επιθυμούν να σχεδιάσουν εκ των προτέρων την κληρονομική τους διαδοχή, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να θεσπίζει συγκεκριμένο κανόνα περί σύγκρουσης δικαίων σχετικά με το

▼B

παραδεκτό των διατάξεων τελευταίας βουλήσεως και με το ουσιαστικό κύρος τους. Για να διασφαλισθεί η ενιαία εφαρμογή αυτού του κανόνα, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να απαριθμεί τα στοιχεία που θα πρέπει να θεωρούνται ότι αφορούν το ουσιαστικό κύρος. Η εξέταση του ουσιαστικού κύρους διάταξης τελευταίας βούλησης μπορεί να οδηγήσει στο συμπέρασμα ότι η διάταξη τελευταίας βούλησης δεν έχει νομική υπόσταση.

(49) Η κληρονομική σύμβαση αποτελεί μια μορφή διάταξης τελευταίας βουλήσεως, της οποίας το παραδεκτό και η αποδοχή διαφέρουν μεταξύ των κρατών μελών. Προκειμένου να διευκολύνει την αποδοχή στα κράτη μέλη των κληρονομικών δικαιωμάτων που αποκτώνται συνεπεία κληρονομικής σύμβασης στα κράτη μέλη, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να καθορίζει ποιο δίκαιο διέπει το παραδεκτό αυτών των συμβάσεων, το ουσιαστικό τους κύρος και τα δεσμευτικά τους αποτελέσματα για τα μέρη, καθώς και τους όρους λύσης τους.

(50) Το δίκαιο το οποίο, στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, διέπει το παραδεκτό και το ουσιαστικό κύρος μιας διάταξης τελευταίας βούλησης και, σε ό,τι αφορά τις κληρονομικές συμβάσεις, τα δεσμευτικά αποτελέσματα μεταξύ των μερών, δεν θα πρέπει να θίγει τα δικαιώματα οιουδήποτε προσώπου το οποίο, δυνάμει του εφαρμοστέου δικαίου στην κληρονομική διαδοχή, έχει δικαίωμα νομίμου μοίρας ή άλλο δικαίωμα που δεν δύναται να του στερήσει το πρόσωπο, του οποίου την περιουσία αφορά η σύμβαση.

(51) Όταν στον παρόντα κανονισμό γίνεται αναφορά στο δίκαιο που θα ήταν εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή του συντάκτη μιας διάταξης τελευταίας βούλησης, εάν αυτός είχε αποβιώσει την ημέρα κατά την οποία συντάχθηκε ή, κατά περίπτωση, τροποποιήθηκε ή ανακλήθηκε η εν λόγω διάταξη, η αναφορά αυτή θα πρέπει να νοείται ότι παραπέμπει είτε στο δίκαιο του κράτους της συνήθους διαμονής του την ημέρα εκείνη ή, αν είχε επιλέξει δίκαιο σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, στο δίκαιο του κράτους της ιθαγένειάς του την ημέρα εκείνη.

(52) Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να ρυθμίζει το τυπικό κύρος όλων των διατάξεων τελευταίας βούλησης που έχουν συνταχθεί εγγράφως βάσει κανόνων οι οποίοι συνάδουν προς εκείνους της σύμβασης της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961 για τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο διατάξεων διαθήκης. Κατά τον καθορισμό του κατά πόσον συγκεκριμένη διάταξη τελευταίας βούλησης είναι τυπικά έγκυρη δυνάμει του παρόντος κανονισμού, η αρμόδια αρχή δεν θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη τη δόλια δημιουργία στοιχείου διεθνούς χαρακτήρα με σκοπό την παράκαμψη των κανόνων σχετικά με το τυπικό κύρος.

(53) Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, οποιαδήποτε νομική διάταξη που περιορίζει τους επιτρεπόμενους τύπους διατάξεων τελευταίας βουλήσεως με αναφορά σε προσωπικές ιδιότητες του συντάκτη όπως, για παράδειγμα, την ηλικία, θα πρέπει να θεωρείται ότι αφορά ζητήματα τύπου. Τούτο δεν θα πρέπει να σημαίνει ότι το εφαρμοστέο δίκαιο για το τυπικό κύρος μιας διάταξης τελευταίας βούλησης, στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να καθορίζει κατά πόσον ένας ανήλικος έχει ή όχι ικανότητα να συντάσσει διάταξη τελευταίας βούλησης. Το δίκαιο αυτό θα πρέπει απλώς να καθορίζει κατά πόσον μια προσωπική ιδιότητα, για παράδειγμα το να είναι κανείς ανήλικος, θα πρέπει να εμποδίζει ένα πρόσωπο να συντάσσει διάταξη τελευταίας βούλησης συγκεκριμένου τύπου.

▼B

(54) Για οικονομικούς, οικογενειακούς ή κοινωνικούς λόγους, ορισμένα ακίνητα, ορισμένες επιχειρήσεις και άλλες ειδικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων υπόκεινται σε ειδικούς κανόνες στο κράτος μέλος όπου βρίσκονται, οι οποίοι θέτουν περιορισμούς που αφορούν ή επηρεάζουν τη διαδοχή όσον αφορά τα περιουσιακά αυτά στοιχεία. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διασφαλίζει την εφαρμογή των ειδικών αυτών κανόνων. Παρόλα αυτά, η εν λόγω παρέκκλιση από την εφαρμογή του δικαίου της κληρονομίας χρήζει συσταλτικής ερμηνείας, ούτως ώστε να μην αντιστρατεύεται τον γενικό στόχο του παρόντος κανονισμού. Συνεπώς, ούτε κανόνες περί σύγκρουσης δικαίων που υπάγουν την ακίνητη περιουσία σε δίκαιο διαφορετικό από εκείνο που ισχύει για την κινητή περιουσία, ούτε διατάξεις που προβλέπουν νόμιμη μοίρα διαφορετική από αυτή που προβλέπει η νομοθεσία που ισχύει για τη διαδοχή βάσει του παρόντος κανονισμού, μπορούν να θεωρηθούν ως ειδικοί κανόνες, οι οποίοι θέτουν περιορισμούς που αφορούν ή επηρεάζουν τη διαδοχή σε σχέση με ορισμένα περιουσιακά στοιχεία.

(55) Για να διασφαλιστεί η ομοιόμορφη μεταχείριση μιας περίπτωσης κατά την οποία είναι αβέβαιη η χρονική σειρά του θανάτου δύο ή περισσοτέρων προσώπων των οποίων η κληρονομική διαδοχή διέπεται από διαφορετικά δίκαια αποβιώνουν, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει κανόνα ο οποίος θα ορίζει ότι κανείς εκ των κληρονομουμένων δεν έχει κληρονομικό δικαίωμα επί της περιουσίας του άλλου ή των άλλων προσώπων.

(56) Σε κάποιες περιπτώσεις μία κληρονομία μπορεί να παραμείνει αδιάθετη. Τα διάφορα δικαστικά συστήματα ρυθμίζουν με διαφορετικούς τρόπους τέτοιες περιπτώσεις. Σε μερικά συστήματα δικαίου, για παράδειγμα, το κράτος μπορεί να διεκδικήσει την αδιάθετη περιουσία ως κληρονόμος ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία. Σε άλλα συστήματα το κράτος μπορεί να ιδιοποιηθεί μόνο τα περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο έδαφός του. Ο παρών κανονισμός θα πρέπει λοιπόν να προβλέπει κανόνα ο οποίος θα ορίζει ότι η εφαρμογή του εφαρμοστέου δικαίου για τη διαδοχή δεν θα πρέπει να αποκλείει τη δυνατότητα να μπορεί ένα κράτος μέλος να ιδιοποιείται δυνάμει της δικής του νομοθεσίας περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται στο έδαφός του. Για να διασφαλιστεί όμως ότι ο κανόνας αυτός δεν θίγει τους πιστωτές της περιουσίας, θα πρέπει να προστεθεί όρος που θα προβλέπει ότι οι πιστωτές της περιουσίας θα μπορούν να ζητούν ικανοποίηση των αξιώσεών τους από όλα τα στοιχεία της περιουσίας, ανεξάρτητα από τον τόπο στον οποίο βρίσκονται.

(57) Οι κανόνες περί σύγκρουσης δικαίων που ορίζονται στον παρόντα κανονισμό μπορούν να οδηγήσουν στην εφαρμογή του δικαίου τρίτου κράτους. Στις περιπτώσεις αυτές, θα πρέπει να λαμβάνονται υπόψη οι κανόνες ιδιωτικού διεθνούς δικαίου της νομοθεσίας αυτού του κράτους. Εάν οι κανόνες αυτοί προβλέπουν την αναπαραπομπή (*renvoi*) είτε στο δίκαιο κράτους μέλους είτε στο δίκαιο τρίτου κράτους που θα εφάρμοζε το δικό του δίκαιο στην κληρονομία, η παραπομπή αυτή θα πρέπει να γίνεται δεκτή ώστε να εξασφαλιστεί η συνοχή σε διεθνές επίπεδο. Η αναπαραπομπή θα πρέπει εντούτοις να αποκλείεται σε περιπτώσεις κατά τις οποίες ο κληρονομούμενος είχε επιλέξει το δίκαιο τρίτου κράτους.

(58) Λόγοι δημόσιου συμφέροντος θα πρέπει να παρέχουν τη δυνατότητα στα δικαστήρια και σε άλλες αρμόδιες αρχές που επιλαμβάνονται υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής στα κράτη μέλη, να μην λαμβάνουν υπόψη, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, ορισμένες διατάξεις αλλοδαπού δικαίου εφόσον σε μια συγκεκριμένη περίπτωση η εφαρμογή των διατάξεων αυτών θα ήταν προδήλως

▼B

ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους. Εντούτοις, τα δικαστήρια ή άλλες αρμόδιες αρχές δεν θα πρέπει να μπορούν να εφαρμόζουν την εξαίρεση προς χάριν της δημόσιας τάξης προκειμένου να μην εφαρμόσουν το δίκαιο ενός άλλου κράτους ή για να αρνηθούν να αναγνωρίσουν ή κατά περίπτωση να αποδεχθούν ή να εκτελέσουν απόφαση, δημόσιο έγγραφο ή δικαστικό συμβιβασμό που προέρχονται από άλλο κράτος μέλος, εφόσον η άρνηση θα ήταν αντίθετη προς τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως προς το άρθρο 21 του Χάρτη, το οποίο απαγορεύει κάθε μορφή διακριτικής μεταχείρισης.

(59) Υπό το φώς του γενικού στόχου του παρόντος κανονισμού, ο οποίος συνίσταται στην αμοιβαία αναγνώριση των αποφάσεων που εκδίδονται στα κράτη μέλη σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής, ανεξάρτητα από το κατά πόσον αυτές οι αποφάσεις εκδόθηκαν με την αμφισβητούμενη ή την εκούσια δικαιοδοσία, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει κανόνες σχετικά με την αναγνώριση, την εκτελεστότητα και την εκτέλεση των αποφάσεων, παρεμφερείς με εκείνους άλλων νομικών πράξεων της Ένωσης στον τομέα της δικαστικής συνεργασίας σε αστικές υποθέσεις.

(60) Προκειμένου να λαμβάνονται υπόψη τα διαφορετικά συστήματα για τη ρύθμιση υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής στα κράτη μέλη, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να διασφαλίζει την αποδοχή και την εκτελεστότητα σε όλα τα κράτη μέλη των δημόσιων εγγράφων σε υπόθεση κληρονομικής διαδοχής.

(61) Τα δημόσια έγγραφα θα πρέπει να έχουν την ίδια αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος με αυτή που έχουν στο κράτος μέλος προέλευσης ή την πλέον παρόμοια ισχύ. Κατά τον προσδιορισμό της αποδεικτικής ισχύος ενός δημόσιου εγγράφου σε άλλο κράτος μέλος ή της πλέον παρόμοιας ισχύος, θα πρέπει να γίνεται παραπομπή στο είδος και την εμβέλεια της αποδεικτικής ισχύος του δημόσιου εγγράφου στο κράτος μέλος προέλευσης. Η αποδεικτική ισχύς ενός δημόσιου εγγράφου σε άλλο κράτος μέλος θα πρέπει συνεπώς να εξαρτάται από το δίκαιο του κράτους μέλους προέλευσης.

(62) Η «γνησιότητα» δημόσιου εγγράφου θα πρέπει να αποτελεί αυτοτελή έννοια που καλύπτει στοιχεία όπως η αυθεντικότητα του εγγράφου, οι τυπικές προϋποθέσεις του εγγράφου, οι εξουσίες της αρχής που συντάσσει το έγγραφο και η διαδικασία σύνταξης του εγγράφου. Θα πρέπει να καλύπτει επίσης τα πραγματικά στοιχεία που έχουν καταχωριστεί στο δημόσιο έγγραφο από την οικεία αρχή, όπως το γεγονός ότι τα αναφερόμενα μέρη εμφανίστηκαν ενώπιον αυτής της αρχής την αναφερόμενη ημερομηνία και ότι προέβησαν στις αναφερόμενες δηλώσεις. Οποιοδήποτε μέρος επιθυμεί να αμφισβητήσει τη γνησιότητα δημόσιου εγγράφου θα πρέπει να το πράξει ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου στο κράτος μέλος προέλευσης του δημόσιου εγγράφου σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους.

(63) Ο όρος «τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο» θα πρέπει να ερμηνεύεται ότι αφορά στο ουσιαστικό περιεχόμενο που έχει καταγραφεί στο δημόσιο έγγραφο. Οι νομικές πράξεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο θα μπορούσαν να είναι π.χ. συμφωνία μεταξύ των μερών όσον αφορά τις μερίδες ή τη διανομή των περιουσιακών στοιχείων, ή θα μπορούσε να είναι διαθήκη ή κληρονομική σύμβαση ή άλλη δήλωση βούλησης. Οι έννομες σχέσεις θα μπορούσαν να είναι π.χ. ο προσδιορισμός των κληρονόμων και των άλλων δικαιούχων σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο, οι αντίστοιχες μερίδες τους και η ύπαρξη νόμιμης μοίρας ή οποιοδήποτε άλλο στοιχείο που βασίζεται στο

▼B

εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο. Οποιοδήποτε μέρος επιθυμεί να αμφισβητήσει τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο θα πρέπει να το πράξει ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού, τα οποία θα πρέπει να αποφασίζουν επί της αμφισβήτησης σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο.

(64) Εάν εγερθεί παρεμπιπτόντως θέμα σχετικό με τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο στο πλαίσιο διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό θα πρέπει να έχει δικαιοδοσία να επιληφθεί του θέματος.

(65) Το δημόσιο έγγραφο που αμφισβητείται δεν θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος διαφορετικό του κράτους μέλους προέλευσης για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η αμφισβήτηση. Εάν η αμφισβήτηση αφορά μόνο συγκεκριμένο στοιχείο σχετικό με τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί στο δημόσιο έγγραφο, το υπό αμφισβήτηση δημόσιο έγγραφο δεν θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος διαφορετικό του κράτους μέλους προέλευσης όσον αφορά το ζήτημα που αμφισβητήθηκε, για όσο χρονικό διάστημα εκκρεμεί η αμφισβήτηση. Ένα δημόσιο έγγραφο το οποίο ύστερα από αμφισβήτηση κηρύσσεται άκυρο, θα πρέπει να παύει να έχει οποιαδήποτε αποδεικτική ισχύ.

(66) Η αρχή στην οποία υποβάλλονται δύο ασυμβίβαστα δημόσια έγγραφα, στο πλαίσιο της εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να αξιολογήσει εάν και σε ποιο από τα δημόσια έγγραφα θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα λαμβάνοντας υπόψη τις περιστάσεις της συγκεκριμένης υπόθεσης. Εφόσον από τις περιστάσεις αυτές δεν καθίσταται σαφές εάν και σε ποιο δημόσιο έγγραφο θα πρέπει να δοθεί προτεραιότητα, το ζήτημα θα πρέπει να κρίνεται από τα δικαστήρια που έχουν διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού ή εφόσον εγερθεί παρεμπιπτόντως ως σχετικό θέμα στο πλαίσιο διαδικασίας από το δικαστήριο που έχει επιληφθεί της εν λόγω διαδικασίας. Σε περίπτωση ασυμβατότητας μεταξύ δημόσιου εγγράφου και απόφασης θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι λόγοι μη αναγνώρισης των αποφάσεων δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

(67) Η γρήγορη, ομαλή και αποτελεσματική διευθέτηση των διαδοχών με διασυνοριακές επιπτώσεις εντός της Ένωσης προϋποθέτει ότι οι κληρονόμοι, οι κληροδόχοι, οι εκτελεστές διαθήκης και οι διαχειριστές της κληρονομιαίας περιουσίας θα πρέπει να μπορούν να αποδείξουν ευχερώς την ιδιότητα ή/και τα δικαιώματα και τις εξουσίες τους σε άλλο κράτος μέλος, π.χ. στο κράτος μέλος στο οποίο υπάρχει κληρονομιαία περιουσία. Για να μπορούν να το πράξουν, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει τη δημιουργία ενός ενιαίου πιστοποιητικού, του ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου (εφεξής «κληρονομητήριο») που θα εκδίδεται προς χρήση σε άλλο κράτος μέλος. Με σκοπό την τήρηση της αρχής της επικουρικότητας, το κληρονομητήριο δεν θα πρέπει να αντικαθιστά εσωτερικά έγγραφα που τυχόν υφίστανται για παρόμοιους σκοπούς στα κράτη μέλη.

(68) Η αρχή έκδοσης του κληρονομητηρίου θα πρέπει να τηρεί τις διατυπώσεις που απαιτούνται για την καταχώριση ακίνητης ιδιοκτησίας στο κράτος μέλος στο οποίο τηρείται το μητρώο. Για το σκοπό αυτό, ο παρών κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών σχετικά με τις διατυπώσεις αυτές.

(69) Η χρήση του κληρονομητηρίου δεν θα πρέπει να είναι υποχρεωτική. Αυτό σημαίνει ότι τα πρόσωπα που δικαιούνται να υποβάλουν αίτηση κληρονομητηρίου δεν θα πρέπει να έχουν καμία

▼B

υποχρέωση να το πράξουν, αλλά θα πρέπει να είναι ελεύθερα να χρησιμοποιήσουν τα άλλα μέσα που είναι διαθέσιμα βάσει του παρόντος κανονισμού (αποφάσεις, δημόσια έγγραφα και δικαστικούς συμβιβασμούς). Εντούτοις, καμία αρχή ή πρόσωπο ενώπιον του οποίου προσκομίζεται κληρονομητήριο που έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος δεν θα πρέπει να μπορεί να ζητήσει να υποβληθεί αντί του κληρονομητηρίου απόφαση, δημόσιο έγγραφο ή δικαστικός συμβιβασμός.

(70) Το κληρονομητήριο θα πρέπει να εκδίδεται στο κράτος μέλος του οποίου τα δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία βάσει του παρόντος κανονισμού. Εναπόκειται σε κάθε κράτος μέλος να προσδιορίσει στην εσωτερική του νομοθεσία ποιες αρχές είναι αρμόδιες να εκδίδουν το κληρονομητήριο, εάν δηλαδή θα είναι τα δικαστήρια όπως αυτά ορίζονται προς τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού, ή άλλες αρχές αρμόδιες για υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής, όπως λόγου χάρη οι συμβολαιογράφοι. Εναπόκειται επίσης σε κάθε κράτος μέλος να προσδιορίσει στην εσωτερική του νομοθεσία κατά πόσον η εκδίδουσα αρχή μπορεί να περιλαμβάνει άλλες αρμόδιες αρχές στο πλαίσιο της διαδικασίας έκδοσης, π.χ. τις αρμόδιες αρχές για την υποβολή υπεύθυνων δηλώσεων αντί όρκου. Τα κράτη μέλη θα πρέπει να γνωστοποιούν στην Επιτροπή τις σχετικές πληροφορίες για τις εκδίδουσες αρχές τους, ώστε οι πληροφορίες αυτές να μπορούν να δημοσιοποιούνται.

(71) Το κληρονομητήριο θα πρέπει να παράγει τα ίδια αποτελέσματα σε όλα τα κράτη μέλη. Δεν θα πρέπει να συνιστά εκτελεστό τίτλο αυτοδικαίως αλλά θα πρέπει να έχει αποδεικτική ισχύ και θα πρέπει να τεκμαίρεται ότι πιστοποιεί επακριβώς τα στοιχεία που έχουν καθοριστεί σύμφωνα με το δίκαιο το οποίο είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο δίκαιο εφαρμοστέο σε συγκεκριμένα στοιχεία, όπως το ουσιαστικό κύρος των διατάξεων τελευταίας βουλήσεως. Η αποδεικτική ισχύς του κληρονομητηρίου δεν θα πρέπει να αφορά στοιχεία που δεν ρυθμίζονται από τον παρόντα κανονισμό, όπως για παράδειγμα, το ζήτημα της καταγωγής ή το ζήτημα εάν ένα συγκεκριμένο περιουσιακό στοιχείο ανήκε ή όχι στον θανόντα. Οποιοδήποτε πρόσωπο προβαίνει σε πληρωμές ή παραδίδει κληρονομιαία περιουσία σε πρόσωπο το οποίο αναφέρεται στο κληρονομητήριο ως δικαιούμενο να αποδεχθεί τέτοια πληρωμή ή περιουσία ως κληρονόμος ή κληροδόχος θα πρέπει να τυγχάνει κατάλληλης προστασίας εφόσον έχει ενεργήσει καλή τη πίστει βασιζόμενο στην ακρίβεια των πληροφοριών που πιστοποιούνται στο κληρονομητήριο. Η ίδια προστασία θα πρέπει να παρέχεται σε οιοδήποτε πρόσωπο το οποίο, βασιζόμενο στην ακρίβεια των πληροφοριών που πιστοποιούνται στο κληρονομητήριο, αγοράζει ή αποδέχεται κληρονομιαία περιουσία από πρόσωπο το οποίο αναφέρεται στο κληρονομητήριο ως δικαιούμενο να διαθέτει τέτοια περιουσία. Η προστασία θα πρέπει να παρέχεται εφόσον υποβάλλονται επικυρωμένα αντίγραφα που εξακολουθούν να ισχύουν. Το κατά πόσον η απόκτηση περιουσιακού στοιχείου από τρίτο είναι πραγματική δεν θα πρέπει να άπτεται του παρόντος κανονισμού.

(72) Η αρμόδια αρχή θα πρέπει να εκδίδει το κληρονομητήριο κατόπιν αιτήσεως. Η εκδίδουσα αρχή θα πρέπει να φυλάσσει το πρωτότυπο του κληρονομητηρίου και θα πρέπει να εκδίδει ένα ή περισσότερα επικυρωμένα αντίγραφα του κληρονομητηρίου για τον αιτούντα και για οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο αποδεικνύει έννομο συμφέρον. Τούτο δεν θα πρέπει να αποκλείει τη δυνατότητα ενός κράτους μέλους να επιτρέπει, σύμφωνα με το εθνικό του δίκαιο σχετικά με την πρόσβαση του κοινού σε έγγραφα, τη δημοσιοποίηση αντιγράφων του κληρονομητηρίου. Ο παρών

▼B

κανονισμός θα πρέπει να προβλέπει ένδικα μέσα κατά αποφάσεων της αρχής έκδοσης, συμπεριλαμβανομένων των αποφάσεων περί μη έκδοσης κληρονομητηρίου. Σε περίπτωση διόρθωσης, τροποποίησης ή ανάκλησης του κληρονομητηρίου, η εκδίδουσα αρχή θα πρέπει να ενημερώνει τα πρόσωπα για τα οποία έχουν εκδοθεί επικυρωμένα αντίγραφα, προκειμένου να αποτρέπεται η αθέμιτη χρησιμοποίηση των αντιγράφων αυτών.

(73) Η τήρηση των διεθνών δεσμεύσεων που αναλαμβάνουν τα κράτη μέλη συνεπάγεται ότι ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να επηρεάζει την εφαρμογή διεθνών συμβάσεων στις οποίες έχουν προσχωρήσει ένα ή περισσότερα κράτη μέλη κατά τη χρονική στιγμή της θέσπισης του παρόντος κανονισμού. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Χάγης, της 5ης Οκτωβρίου 1961, σχετικά με τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο των διατάξεων διαθήκης, θα πρέπει να μπορούν να συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις διατάξεις της σύμβασης αυτής αντί των διατάξεων του παρόντος κανονισμού σε ό,τι αφορά το τυπικό κύρος των διαθηκών και συνδιαθηκών. Παρόλα αυτά, για λόγους συνέπειας με τους γενικούς στόχους του παρόντος κανονισμού, ο παρών κανονισμός επιβάλλεται, μεταξύ κρατών μελών, να υπερισχύει συμβάσεων οι οποίες έχουν συναφθεί αποκλειστικά μεταξύ δύο ή περισσότερων κρατών μελών στο βαθμό που οι συμβάσεις αυτές αφορούν θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κανονισμό.

(74) Ο παρών κανονισμός δεν θα πρέπει να εμποδίζει τα κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη στη σύμβαση της 19ης Νοεμβρίου 1934 μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις ιδιωτικού διεθνούς δικαίου σχετικά με την κληρονομική διαδοχή, τις διαθήκες και τη διαχείριση της κληρονομιαίας περιουσίας, να συνεχίσουν να εφαρμόζουν ορισμένες διατάξεις αυτής της σύμβασης, όπως αναθεωρήθηκε με τη διακυβερνητική συμφωνία μεταξύ των εν λόγω συμβαλλομένων κρατών της σύμβασης.

(75) Για να διευκολύνεται η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να προβλέπεται υποχρέωση των κρατών μελών να γνωστοποιούν ορισμένες πληροφορίες σχετικά με τις νομοθετικές και δικονομικές διατάξεις που αφορούν το κληρονομικό τους δίκαιο στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, το οποίο συνεστήθη με την απόφαση 2001/470/ΕΚ του Συμβουλίου ([1]). Προκειμένου να μπορέσουν να δημοσιευθούν εγκαίρως στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* όλες οι πληροφορίες που συνδέονται με την πρακτική εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα κράτη μέλη θα πρέπει επίσης να γνωστοποιήσουν τις πληροφορίες αυτές στην Επιτροπή πριν από την ημερομηνία εφαρμογής του παρόντος κανονισμού.

(76) Επίσης, για να διευκολυνθεί η εφαρμογή του παρόντος κανονισμού και για να μπορούν να χρησιμοποιούνται οι σύγχρονες τεχνολογίες των επικοινωνιών, θα πρέπει να προβλεφθούν τυποποιημένα έντυπα για τις βεβαιώσεις που θα προσκομίζονται στο πλαίσιο της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας μιας απόφασης, ενός δημόσιου εγγράφου ή ενός δικαστικού συμβιβασμού και για την αίτηση για ευρωπαϊκό κληρονομητήριο καθώς και για το ίδιο το κληρονομητήριο.

(77) Για τον υπολογισμό των προθεσμιών και διοριών που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό, θα πρέπει να εφαρμόζεται ο κανονισμός (ΕΟΚ, Ευρατόμ) αριθ. 1182/71 του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1971, περί καθορισμού των κανόνων που εφαρμόζονται στις προθεσμίες, ημερομηνίες και διορίες ([2]).

([1]) ΕΕ L 174 της 27.6.2001, σ. 25.
([2]) ΕΕ L 124 της 8.6.1971, σ. 1.

▼B

(78) Για να διασφαλιστούν ενιαίοι όροι εφαρμογής του παρόντος κανονισμού, θα πρέπει να ανατεθούν εκτελεστικές αρμοδιότητες στην Επιτροπή σχετικά με την κατάρτιση και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων για την κήρυξη της εκτελεστότητας των αποφάσεων, των δικαστικών συμβιβασμών και των δημοσίων εγγράφων, καθώς και για το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο. Οι εν λόγω αρμοδιότητες θα πρέπει να ασκούνται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 182/2011 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Φεβρουαρίου 2011, για τη θέσπιση κανόνων και γενικών αρχών σχετικά με τους τρόπους ελέγχου από κράτη μέλη της άσκησης των εκτελεστικών αρμοδιοτήτων ([1]) από την Επιτροπή.

(79) Προς τον σκοπό έγκρισης των εκτελεστικών πράξεων για τη σύνταξη και τη μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στον παρόντα κανονισμό θα πρέπει να χρησιμοποιείται η συμβουλευτική διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

(80) Δεδομένου ότι οι στόχοι του παρόντος κανονισμού, ήτοι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων, η εκ των προτέρων οργάνωση από τους πολίτες της κληρονομικής τους διαδοχής στο πλαίσιο της Ένωσης και η προστασία των δικαιωμάτων των κληρονόμων και των κληροδόχων και των άλλων προσώπων που συνδέονται με τον κληρονομούμενο καθώς και των κληρονομικών δανειστών, δεν μπορούν να πραγματοποιηθούν ικανοποιητικά από τα κράτη μέλη και, κατά συνέπεια, μπορούν, λόγω των διαστάσεων και των αποτελεσμάτων του παρόντος κανονισμού, να πραγματοποιηθούν καλύτερα σε ενωσιακό επίπεδο, η Ένωση μπορεί να εγκρίνει μέτρα, σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας, που διατυπώνεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης για την Ευρωπαϊκή Ένωση. Σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, όπως διατυπώνεται στο προαναφερθέν άρθρο, ο παρών κανονισμός δεν υπερβαίνει το μέτρο που είναι αναγκαίο για την επίτευξη των στόχων αυτών.

(81) Ο παρών κανονισμός σέβεται τα θεμελιώδη δικαιώματα και τηρεί τις αρχές που αναγνωρίζονται στο Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Κατά την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, τα δικαστήρια και οι λοιπές αρμόδιες αρχές των κρατών μελών οφείλουν να σέβονται τα εν λόγω δικαιώματα και αρχές.

(82) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 21 για τη θέση του Ηνωμένου Βασιλείου και της Ιρλανδίας όσον αφορά το χώρο ελευθερίας, ασφάλειας και δικαιοσύνης, το οποίο προσαρτάται στη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία δεν συμμετέχουν στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και δεν δεσμεύονται από αυτόν ούτε υπόκεινται στην εφαρμογή του. Ωστόσο, το Ηνωμένο Βασίλειο και η Ιρλανδία επιφυλάσσονται της δυνατότητας να κοινοποιήσουν την πρόθεσή τους να αποδεχθούν τον παρόντα κανονισμό μετά την έκδοσή του, σύμφωνα με το άρθρο 4 του εν λόγω πρωτοκόλλου.

(83) Σύμφωνα με τα άρθρα 1 και 2 του πρωτοκόλλου αριθ. 22 για τη θέση της Δανίας που προσαρτάται στη συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση και στη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, η Δανία δεν συμμετέχει στη θέσπιση του παρόντος κανονισμού και, ως εκ τούτου, δεν δεσμεύεται από αυτόν ούτε υπόκειται στην εφαρμογή του,

([1]) ΕΕ L 55 της 28.2.2011, σ. 13.

▼B

ΕΞΕΔΩΣΑΝ ΤΟΝ ΠΑΡΟΝΤΑ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟ:

ΚΕΦΑΛΑΙΟ I

ΠΕΔΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΚΑΙ ΟΡΙΣΜΟΙ

Άρθρο 1

Πεδίο εφαρμογής

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στις κληρονομικές διαδοχές. Δεν εφαρμόζεται σε φορολογικά, τελωνειακά ή διοικητικά ζητήματα.

2. Αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος κανονισμού τα ακόλουθα:

α) η προσωπική κατάσταση των φυσικών προσώπων καθώς και οι οικογενειακές σχέσεις και οι σχέσεις οι οποίες σύμφωνα με το εφαρμοστέο σε αυτές δίκαιο παράγουν ανάλογα αποτελέσματα·

β) η νομική ικανότητα των φυσικών προσώπων, με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 2 στοιχείο γ) και του άρθρου 26·

γ) θέματα σχετικά με την αφάνεια, την απουσία ή τον τεκμαιρόμενο θάνατο φυσικού προσώπου·

δ) θέματα που αφορούν τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων καθώς και το περιουσιακό καθεστώς σχέσεων οι οποίες σύμφωνα με το εφαρμοστέο σε αυτές δίκαιο θεωρείται ότι παράγουν αποτελέσματα παρόμοια με του γάμου·

ε) υποχρεώσεις διατροφής εκτός από αυτές που προέκυψαν λόγω θανάτου·

στ) το τυπικό κύρος των διατάξεων τελευταίας βούλησης που έγιναν προφορικά·

ζ) περιουσιακά δικαιώματα, συμφέροντα και περιουσιακά στοιχεία που δημιουργούνται ή μεταβιβάζονται με άλλους τρόπους πλην της κληρονομικής διαδοχής, π.χ. μέσω δωρεών, συνιδιοκτησίας πλειόνων με συμφωνία ότι σε περίπτωση θανάτου του το μερίδιο του προαποβιώσαντος περιέρχεται στον επιζώντα συγκύριο, συνταξιοδοτικών προγραμμάτων, ασφαλιστικών συμβάσεων και ανάλογων ρυθμίσεων, με την επιφύλαξη του άρθρου 23 παράγραφος 2 στοιχείο θ)·

η) τα ζητήματα που διέπονται από το δίκαιο των εταιριών και άλλων ενώσεων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα, π.χ. ρήτρες οι οποίες περιλαμβάνονται σε συστατικές πράξεις και σε καταστατικά εταιρειών και άλλων ενώσεων, με ή χωρίς προσωπικότητα, με τις οποίες ρυθμίζεται η τύχη των μεριδίων λόγω θανάτου των μελών τους·

θ) η λύση, η παύση λειτουργίας και η συγχώνευση εταιρειών και άλλων ενώσεων με ή χωρίς νομική προσωπικότητα·

ι) η σύσταση, διαχείριση και λύση καταπιστευμάτων·

ια) η φύση των εμπράγματων δικαιωμάτων· και

ιβ) η οιαδήποτε καταχώριση σε μητρώο δικαιωμάτων επί ακίνητης ή κινητής περιουσίας, περιλαμβανομένων των νομικών απαιτήσεων της καταχώρισης, και τα αποτελέσματα της καταχώρισης ή της μη καταχώρισης αυτών των δικαιωμάτων σε μητρώο.

▼B

Άρθρο 2

Αρμοδιότητα σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής εντός των κρατών μελών

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την αρμοδιότητα των αρχών των κρατών μελών να επιλαμβάνονται υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής.

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού:

α) ως «κληρονομική διαδοχή» νοείται η διαδοχή στην κληρονομία θανόντος και καλύπτει όλες τις περιπτώσεις μεταβίβασης αιτία θανάτου περιουσιακών στοιχείων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων, είτε πρόκειται για εκούσια μεταβίβαση δυνάμει διατάξεως τελευταίας βούλησης είτε για μεταβίβαση μέσω εξ αδιαθέτου διαδοχής·

β) ως «κληρονομική σύμβαση» νοείται συμφωνία, μεταξύ άλλων συμφωνία που απορρέει από αμοιβαίες διαθήκες, η οποία δημιουργεί, τροποποιεί ή καταργεί, με ή χωρίς αντιπαροχή, δικαιώματα στη μελλοντική περιουσία ή τα μελλοντικά περιουσιακά στοιχεία ενός ή περισσοτέρων από τα πρόσωπα που συνάπτουν τη συμφωνία·

γ) ως «συνδιαθήκη» νοείται διαθήκη που συντάσσεται σε μία πράξη από δύο ή περισσότερα πρόσωπα·

δ) ως «διάταξη τελευταίας βούλησης» νοείται διαθήκη, συνδιαθήκη ή κληρονομική σύμβαση·

ε) ως «κράτος μέλος προέλευσης» νοείται το κράτος μέλος στο οποίο εκδόθηκε η απόφαση, επικυρώθηκε ή καταρτίσθηκε ο δικαστικός συμβιβασμός, συντάχθηκε το δημόσιο έγγραφο ή εκδόθηκε το ευρωπαϊκό κληρονομητήριο·

στ) ως «κράτος μέλος εκτέλεσης», νοείται το κράτος μέλος στο οποίο επιδιώκεται η αναγνώριση της δυνατότητας εκτέλεσης, ή η εκτέλεση της απόφασης, του δικαστικού συμβιβασμού ή του δημόσιου εγγράφου·

ζ) ως «απόφαση» νοείται κάθε απόφαση σε υπόθεση διαδοχής αιτία θανάτου που εκδόθηκε από δικαστήριο κράτους μέλους, όποια κι αν είναι η ονομασία της, όπως απόφαση για τον προσδιορισμό από το γραμματέα των δικαστικών εξόδων ή δαπανών·

η) ως «δικαστικός συμβιβασμός» νοείται συμβιβασμός σε υπόθεση διαδοχής αιτία θανάτου, ο οποίος επικυρώθηκε από δικαστήριο ή καταρτίσθηκε ενώπιον δικαστηρίου κατά τη διάρκεια διαδικασίας·

θ) ως «δημόσιο έγγραφο» νοείται ένα έγγραφο σε υπόθεση διαδοχής αιτία θανάτου που έχει συνταχθεί ή καταχωρισθεί επίσημα ως δημόσιο έγγραφο σε κράτος μέλος και του οποίου η γνησιότητα:

i) συνδέεται με την υπογραφή και το περιεχόμενο του δημόσιου εγγράφου, και

ii) πιστοποιείται από δημόσια ή άλλη αρχή η οποία είναι εξουσιοδοτημένη προς τούτο από το κράτος μέλος προέλευσης.

▼B

2. Για τους σκοπούς του παρόντος κανονισμού με τον όρο «δικαστήριο» νοούνται οποιαδήποτε δικαστική αρχή και όλες οι άλλες αρχές και οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου με αρμοδιότητα σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής, που ασκούν δικαστικά καθήκοντα ή ενεργούν κατ' ανάθεση εξουσίας από δικαστική αρχή ή υπό τον έλεγχο δικαστικής αρχής, υπό την προϋπόθεση ότι αυτές οι άλλες αρχές και οι επαγγελματίες του νομικού κλάδου προσφέρουν τα ίδια δικονομικά εχέγγυα όσον αφορά την αμεροληψία και το δικαίωμα ακρόασης όλων των μερών και ότι οι αποφάσεις τους, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο υπάγονται:

α) μπορούν να αποτελέσουν αντικείμενο άσκησης ενδίκου μέσου ή επανεξέτασης από δικαστική αρχή, και

β) έχουν ανάλογη ισχύ και αποτέλεσμα με απόφαση δικαστικής αρχής για το ίδιο θέμα.

Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή τις άλλες αρχές και επαγγελματίες του νομικού κλάδου που προβλέπονται στο πρώτο εδάφιο σύμφωνα με το άρθρο 79.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΔΙΕΘΝΗΣ ΔΙΚΑΙΟΔΟΣΙΑ

Άρθρο 4

Γενική διεθνής δικαιοδοσία

Τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο ο θανών είχε τη συνήθη διαμονή του κατά το χρόνο του θανάτου έχουν διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσουν την υπόθεση κληρονομικής διαδοχής στο σύνολό της.

Άρθρο 5

Συμφωνία επιλογής δικαστηρίου

1. Σε περίπτωση που το δίκαιο που επελέγη από το θανόντα ως το δίκαιο που θα διέπει την κληρονομική του διαδοχή κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 είναι το δίκαιο κράτους μέλους, τα ενδιαφερόμενα μέρη μπορούν να συμφωνήσουν ότι ένα δικαστήριο ή τα δικαστήρια του εν λόγω κράτους μέλους έχουν αποκλειστική διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσουν οποιοδήποτε θέμα κληρονομικής διαδοχής.

2. Αυτή η συμφωνία παρέκτασης αρμοδιότητας καταρτίζεται εγγράφως και φέρει ημερομηνία και υπογραφή των ενδιαφερομένων μερών. Κάθε διαβίβαση δια της ηλεκτρονικής οδού που εξασφαλίζει σε μόνιμη βάση τη μεταγενέστερη πρόσβαση στο περιεχόμενο της συμφωνίας θεωρείται ότι έχει καταρτισθεί εγγράφως.

Άρθρο 6

Διαπίστωση έλλειψης διεθνούς δικαιοδοσίας στην περίπτωση επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου

Στην περίπτωση που το δίκαιο το οποίο είχε επιλέξει ο θανών ως το δίκαιο που θα διέπει την κληρονομική του διαδοχή κατ' εφαρμογή του άρθρου 22 είναι το δίκαιο κράτους μέλους, το δικαστήριο που επελήφθη της υποθέσεως βάσει του άρθρου 4 ή του άρθρου 10:

α) δύναται, κατόπιν αιτήματος ενός των διαδίκων, να διαπιστώσει έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας, εφόσον θεωρεί ότι τα δικαστήρια του κράτους μέλους, του οποίου το δίκαιο επελέγη, είναι καταλληλότερα να εκδικάσουν την υπόθεση κληρονομικής διαδοχής, λαμβάνοντας υπόψη τις πρακτικές περιστάσεις της διαδοχής, όπως είναι η συνήθης διαμονή των διαδίκων και ο τόπος στον οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία· ή

▼B

β) διαπιστώνει έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας, εφόσον οι διάδικοι που συμμετέχουν στη διαδικασία έχουν συμφωνήσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5, να απονείμουν δικαιοδοσία σε δικαστήριο ή στα δικαστήρια του κράτους μέλους το δίκαιο του οποίου επελέγη.

Άρθρο 7

Δικαιοδοσία στην περίπτωση επιλογής του εφαρμοστέου δικαίου

Τα δικαστήρια κράτους μέλους του οποίου το δίκαιο επελέγη από το θανόντα σύμφωνα με το άρθρο 22, έχουν διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσουν την υπόθεση κληρονομικής διαδοχής εφόσον:

α) το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο έχει διαπιστώσει έλλειψη δικαιοδοσίας στην ίδια υπόθεση σύμφωνα με το άρθρο 6· ή

β) οι διάδικοι έχουν συμφωνήσει, κατ' εφαρμογή του άρθρου 5, να απονείμουν δικαιοδοσία σε δικαστήριο ή στα δικαστήρια του εν λόγω κράτους μέλους· ή

γ) οι διάδικοι έχουν αποδεχθεί ρητώς τη διεθνή δικαιοδοσία του επιληφθέντος δικαστηρίου.

Άρθρο 8

Περάτωση της αυτεπάγγελτης διαδικασίας λόγω επιλογής δικαίου

Το δικαστήριο που επελήφθη αυτεπάγγελτα μιας υπόθεσης κληρονομικής διαδοχής βάσει του άρθρου 4 ή του άρθρου 10 περατώνει τη διαδικασία εφόσον οι διάδικοι συμφώνησαν να επιλύσουν εξωδικαστικώς την κληρονομική διαδοχή με φιλικό διακανονισμό στο κράτος μέλος το δίκαιο του οποίου επελέγη από τον κληρονομούμενο δυνάμει του άρθρου 22.

Άρθρο 9

Δικαιοδοσία βάσει παράστασης

1. Εφόσον, κατά τη διάρκεια διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους που ασκεί διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 7, αποδειχθεί ότι δεν είναι όλοι οι διάδικοι μέρη της συμφωνίας επιλογής δικαστηρίου, το δικαστήριο συνεχίζει να ασκεί διεθνή δικαιοδοσία, εφόσον οι διάδικοι που δεν είναι μέρη της συμφωνίας παρίστανται χωρίς να αμφισβητούν τη διεθνή δικαιοδοσία του δικαστηρίου.

2. Εάν η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που προβλέπεται στην παράγραφο 1 αμφισβητείται από τους διαδίκους που δεν είναι μέρη της συμφωνίας, το δικαστήριο διαπιστώνει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του.

Στην περίπτωση αυτή αρμόδια για την εκδίκαση υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής είναι τα δικαστήρια που έχουν διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με το άρθρο 4 ή το άρθρο 10.

Άρθρο 10

Επικουρική διεθνής δικαιοδοσία

1. Οσάκις η συνήθης διαμονή του θανόντος κατά τον χρόνο του θανάτου δεν βρισκόταν σε κράτος μέλος, τα δικαστήρια ενός κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας έχουν παρ' όλα αυτά διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάσουν την υπόθεση κληρονομικής διαδοχής στο σύνολό της εφόσον:

▼B

α) ο θανών είχε την ιθαγένεια του συγκεκριμένου κράτους μέλους κατά το χρόνο του θανάτου, ή αλλιώς·

β) ο θανών διατηρούσε την προηγούμενη συνήθη διαμονή του στο συγκεκριμένο κράτος μέλος, υπό την προϋπόθεση ότι, κατά το χρόνο που επελήφθη το δικαστήριο, δεν έχει παρέλθει περίοδος μεγαλύτερη της πενταετίας από τη στιγμή που μεταβλήθηκε η εν λόγω συνήθης διαμονή.

2. Σε περίπτωση που κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με την παράγραφο 1, τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκονται τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας έχουν παρ' όλα αυτά διεθνή δικαιοδοσία να αποφανθούν σχετικά με αυτά τα περιουσιακά στοιχεία.

Άρθρο 11

Αναγκαστική δικαιοδοσία (Forum necessitatis)

Όταν κανένα δικαστήριο κράτους μέλους δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει άλλων διατάξεων του παρόντος κανονισμού, τα δικαστήρια κράτους μέλους μπορούν, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, να επιληφθούν υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής, εφόσον δεν είναι ευλόγως δυνατή ή είναι ανέφικτη η έναρξη ή η διεξαγωγή διαδικασίας σε τρίτο κράτος με το οποίο η υπόθεση παρουσιάζει στενό δεσμό.

Η υπόθεση πρέπει να παρουσιάζει επαρκή δεσμό με το κράτος μέλος του επιληφθέντος δικαστηρίου.

Άρθρο 12

Περιορισμός των διαδικασιών

1. Όταν η περιουσία του θανόντος περιλαμβάνει περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται σε τρίτο κράτος, το δικαστήριο που επελήφθη της υποθέσεως μπορεί, κατόπιν αιτήσεως ενός των διαδίκων, να αποφασίσει να μην αποφανθεί επί ενός ή περισσοτέρων από τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία, εάν αναμένεται ότι η απόφασή του περί των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων δεν θα αναγνωρισθεί και, κατά περίπτωση, δεν θα κηρυχθεί εκτελεστή στο συγκεκριμένο τρίτο κράτος.

2. Η παράγραφος 1 δεν θίγει το δικαίωμα των διαδίκων να περιορίσουν το πεδίο εφαρμογής της διαδικασίας σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους του επιληφθέντος δικαστηρίου.

Άρθρο 13

Αποδοχή ή αποποίηση κληρονομίας, κληροδοσίας ή νόμιμης μοίρας

Εκτός από το δικαστήριο που έχει διεθνή δικαιοδοσία να εκδικάζει υπόθεση κληρονομικής διαδοχής σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, τα δικαστήρια του κράτους μέλους της συνήθους διαμονής κάθε προσώπου, το οποίο, δυνάμει του εφαρμοστέου στην κληρονομική διαδοχή δικαίου, δύναται να προβεί ενώπιον δικαστηρίου σε δήλωση αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας ή κληροδοσίας ή νόμιμης μοίρας ή σε δήλωση που αποσκοπεί στον περιορισμό της ευθύνης του οικείου προσώπου όσον αφορά το παθητικό της κληρονομιαίας περιουσίας, έχουν διεθνή δικαιοδοσία για την παραλαβή των δηλώσεων αυτών εφόσον, σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους, οι δηλώσεις αυτές μπορούν να υποβληθούν ενώπιον δικαστηρίου.

Άρθρο 14

Πότε επιλαμβάνεται δικαστήριο

Για τους σκοπούς του παρόντος κεφαλαίου, ένα δικαστήριο λογίζεται ως επιληφθέν:

α) από την ημερομηνία κατάθεσης στο δικαστήριο του εισαγωγικού εγγράφου της δίκης ή άλλου ισοδύναμου εγγράφου, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κοινοποίηση ή την επίδοση του εγγράφου στον εναγόμενο·

▼B

β) εάν το έγγραφο πρέπει να κοινοποιηθεί ή να επιδοθεί προτού κατατεθεί στο δικαστήριο, από την ημερομηνία παραλαβής του από την αρχή που είναι υπεύθυνη για την κοινοποίηση ή την επίδοση, υπό την προϋπόθεση ότι ο ενάγων δεν παρέλειψε στη συνέχεια να λάβει τα απαιτούμενα μέτρα για την κατάθεση του εγγράφου στο δικαστήριο· ή

γ) εφόσον η διαδικασία τίθεται σε κίνηση αυτεπαγγέλτως, μόλις ληφθεί από το δικαστήριο η απόφαση για την έναρξη των διαδικασιών, ή, σε περίπτωση που η απόφαση αυτή δεν απαιτείται, μόλις η υπόθεση καταχωρισθεί στο μητρώο του δικαστηρίου.

Άρθρο 15

Έλεγχος της διεθνούς δικαιοδοσίας

Το δικαστήριο κράτους μέλους που επιλαμβάνεται υποθέσεως κληρονομικής διαδοχής για την οποία δεν έχει διεθνή δικαιοδοσία δυνάμει του παρόντος κανονισμού κηρύσσει αυτεπάγγελτα εαυτό αναρμόδιο.

Άρθρο 16

Έλεγχος του παραδεκτού

1. Όταν εναγόμενος που έχει τη συνήθη διαμονή του στο έδαφος κράτους άλλου από το κράτος μέλος στο οποίο ασκείται η αγωγή δεν παρίσταται, το αρμόδιο δικαστήριο υποχρεούται να αναστείλει τη διαδικασία μέχρις ότου εξακριβωθεί ότι ο εναγόμενος ήταν σε θέση να παραλάβει το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο εγκαίρως ώστε να προετοιμάσει την υπεράσπισή του, ή ότι πραγματοποιήθηκαν όλες οι αναγκαίες προς τούτο ενέργειες.

2. Οι διατάξεις του άρθρου 19 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων) ([1]) εφαρμόζονται αντί της παραγράφου 1 του παρόντος άρθρου, εάν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβαστεί από ένα κράτος μέλος σε άλλο κατ' εφαρμογή του εν λόγω κανονισμού.

3. Όταν δεν είναι εφαρμοστέος ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1393/2007, εφαρμόζεται το άρθρο 15 της σύμβασης της Χάγης, της 15ης Νοεμβρίου 1965, για την κοινοποίηση και την επίδοση στο εξωτερικό δικαστικών και εξώδικων πράξεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, εφόσον το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο έπρεπε να διαβιβασθεί στην αλλοδαπή κατ' εφαρμογή της εν λόγω σύμβασης.

Άρθρο 17

Εκκρεμοδικία

1. Αν έχουν ασκηθεί αγωγές με το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία μεταξύ των ίδιων διαδίκων ενώπιον δικαστηρίων διαφόρων κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο αναστέλλει αυτεπάγγελτα την ενώπιόν του διαδικασία μέχρις ότου εξακριβωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του δικαστηρίου που επελήφθη πρώτο.

2. Όταν διαπιστωθεί η διεθνής δικαιοδοσία του πρώτου επιληφθέντος δικαστηρίου, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο διαπιστώνει την έλλειψη διεθνούς δικαιοδοσίας του υπέρ του πρώτου δικαστηρίου.

([1]) ΕΕ L 324 της 10.12.2007, σ. 79.

▼B

Άρθρο 18

Συναφείς αγωγές

1. Όταν συναφείς αγωγές εκκρεμούν ενώπιον δικαστηρίων διαφορετικών κρατών μελών, κάθε δικαστήριο εκτός του πρώτου επιληφθέντος μπορεί να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία.

2. Όταν οι αγωγές αυτές εκκρεμούν σε πρώτο βαθμό δικαιοδοσίας, κάθε δικαστήριο εκτός εκείνου που επελήφθη πρώτο δύναται επίσης, με αίτηση ενός από τους διαδίκους, να κηρύξει εαυτό αναρμόδιο, υπό την προϋπόθεση ότι το πρώτο επιληφθέν δικαστήριο έχει δικαιοδοσία για να κρίνει τις αγωγές αυτές και ότι το δίκαιό του επιτρέπει την συνεκδίκασή τους.

3. Θεωρούνται συναφείς, για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, αγωγές που συνδέονται μεταξύ τους τόσο στενά ώστε να υπάρχει συμφέρον να εξεταστούν και να εκδικαστούν ταυτόχρονα, για να αποφευχθεί ο κίνδυνος έκδοσης ασυμβίβαστων μεταξύ τους αποφάσεων σε περίπτωση που οι υποθέσεις εκδικάζονταν χωριστά.

Άρθρο 19

Προσωρινά και ασφαλιστικά μέτρα

Είναι δυνατό να υποβληθεί αίτηση ενώπιον των δικαστηρίων κράτους μέλους για εκείνα τα προσωρινά μέτρα, περιλαμβανομένων των ασφαλιστικών, που προβλέπονται από το δίκαιο του εν λόγω κράτους, έστω και εάν, σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό, η διεθνής δικαιοδοσία για την ουσία της υπόθεσης ανήκει στα δικαστήρια άλλου κράτους μέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ III

ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ

Άρθρο 20

Οικουμενική εφαρμογή

Δίκαιο που καθορίζεται από τον παρόντα κανονισμό εφαρμόζεται ακόμη και αν δεν πρόκειται για δίκαιο κράτους μέλους.

Άρθρο 21

Γενικός κανόνας

1. Με την επιφύλαξη τυχόν αντίθετης διάταξης του παρόντος κανονισμού, για το σύνολο της κληρονομίας είναι εφαρμοστέο το δίκαιο του κράτους στο οποίο ο θανών είχε τη συνήθη διαμονή του κατά τον χρόνο του θανάτου.

2. Αν, κατ' εξαίρεση, προκύπτει σαφώς από το σύνολο των περιστάσεων της υπόθεσης ότι, κατά το χρόνο του θανάτου, ο θανών είχε προδήλως στενότερους δεσμούς με κράτος άλλο από εκείνο του οποίου το δίκαιο θα εφαρμοζόταν δυνάμει της παραγράφου 1, το εφαρμοστέο κληρονομικό δίκαιο είναι το δίκαιο αυτού του άλλου κράτους.

Άρθρο 22

Επιλογή του εφαρμοστέου δικαίου

1. Ένα πρόσωπο δύναται να επιλέξει ως δίκαιο που θα διέπει το σύνολο της κληρονομικής διαδοχής του το δίκαιο του κράτους του οποίου έχει την ιθαγένεια κατά το χρόνο πραγματοποίησης της επιλογής του ή κατά το χρόνο του θανάτου.

▼B

Ένα πρόσωπο που έχει ιθαγένειες περισσότερων κρατών, μπορεί να επιλέξει το δίκαιο οποιουδήποτε εξ αυτών κατά τη στιγμή που κάνει την επιλογή ή κατά το χρόνο του θανάτου.

2. Η επιλογή του δικαίου γίνεται ρητώς με δήλωση υπό μορφή διάταξης τελευταίας βούλησης ή συνάγεται από τους όρους της εν λόγω διάταξης.

3. Το ουσιαστικό κύρος της πράξης με την οποία πραγματοποιήθηκε η επιλογή δικαίου διέπεται από το δίκαιο που επελέγη.

4. Κάθε τροποποίηση ή ανάκληση της επιλογής του δικαίου πληροί τις τυπικές προϋποθέσεις για την τροποποίηση ή την ανάκληση διατάξεων τελευταίας βούλησης.

Άρθρο 23

Πεδίο εφαρμογής του εφαρμοστέου δικαίου

1. Το δίκαιο που προσδιορίζεται σύμφωνα με το άρθρο 21 ή το άρθρο 22 διέπει το σύνολο της κληρονομικής διαδοχής.

2. Το δίκαιο αυτό διέπει, ενδεικτικά, τα ακόλουθα:

α) τα αίτια, τον χρόνο και τον τόπο έναρξης της κληρονομικής διαδοχής·

β) τον καθορισμό των δικαιούχων, της κληρονομικής μερίδας που τους αναλογεί και των υποχρεώσεων που πιθανώς τους έχει επιβάλει ο θανών, καθώς και τον καθορισμό των υπόλοιπων κληρονομικών δικαιωμάτων, περιλαμβανομένων των κληρονομικών δικαιωμάτων του επιζώντος συζύγου ή συντρόφου·

γ) την κληρονομική ικανότητα·

δ) την αποκλήρωση και την κληρονομική αναξιότητα·

ε) τη μεταβίβαση προς τους κληρονόμους και, κατά περίπτωση, τους κληροδόχους των περιουσιακών στοιχείων, των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που απαρτίζουν την κληρονομία, περιλαμβανομένων των όρων και των αποτελεσμάτων της αποδοχής ή της αποποίησης κληρονομιάς ή κληροδοσίας·

στ) τις εξουσίες των κληρονόμων, των εκτελεστών διαθηκών και των λοιπών διαχειριστών της περιουσίας, ιδίως όσον αφορά την εκποίηση περιουσιακών στοιχείων και την εξόφληση πιστωτών, με την επιφύλαξη των εξουσιών που αναφέρονται στο άρθρο 29 παράγραφοι 2 και 3·

ζ) την ευθύνη που απορρέει από τα χρέη της κληρονομίας·

η) τη διαθέσιμη μερίδα της κληρονομίας, τα δικαιώματα νόμιμης μοίρας και τους λοιπούς περιορισμούς επί της διάθεσης αιτία θανάτου καθώς και αξιώσεις που μπορεί να έχουν πρόσωπα οικεία του θανόντος έναντι της περιουσίας ή των κληρονόμων·

θ) οποιαδήποτε υποχρέωση επιστροφής ή υπολογισμού δωρεών, γονικών παροχών ή κληροδοτημάτων, κατά τον καθορισμό των μερίδων των διαφόρων δικαιούχων· και

ι) τη διανομή της κληρονομίας.

Άρθρο 24

Διατάξεις τελευταίας βούλησης εκτός από κληρονομικές συμβάσεις

1. Διάταξη τελευταίας βούλησης εκτός από κληρονομική σύμβαση διέπεται σε ό,τι αφορά το παραδεκτό και το ουσιαστικό κύρος της, από το δίκαιο το οποίο, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, θα ήταν εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή του συντάκτη της διάταξης εάν αυτός είχε αποβιώσει κατά την ημέρα σύνταξης της διάταξης.

▼B

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ένα πρόσωπο μπορεί να επιλέξει ως δίκαιο που θα διέπει τη διάταξη τελευταίας βούλησης του, σε ό,τι αφορά το παραδεκτό και το ουσιαστικό κύρος της, το δίκαιο το οποίο θα μπορούσε να είχε επιλέξει το πρόσωπο αυτό σύμφωνα με το άρθρο 22 υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό.

3. Η παράγραφος 1 ισχύει κατά περίπτωση, για την τροποποίηση ή ανάκληση της διάταξης τελευταίας βούλησης, εκτός κληρονομικής σύμβασης. Σε περίπτωση επιλογής δικαίου σύμφωνα με την παράγραφο 2, η τροποποίηση ή η ανάκληση διέπεται από το επιλεγέν δίκαιο.

Άρθρο 25

Κληρονομικές συμβάσεις

1. Μια κληρονομική σύμβαση με αντικείμενο την κληρονομική διαδοχή ενός προσώπου διέπεται, όσον αφορά το παραδεκτό της, το ουσιαστικό κύρος της και τα δεσμευτικά αποτελέσματά της μεταξύ των μερών καθώς και τους όρους λύσης της, από το δίκαιο το οποίο, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, θα ήταν εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή του εν λόγω προσώπου εάν αυτό είχε αποβιώσει κατά την ημέρα σύναψης της σύμβασης.

2. Μια κληρονομική σύμβαση με αντικείμενο τη διαδοχή περισσότερων προσώπων θεωρείται παραδεκτή μόνον εφόσον είναι παραδεκτή σύμφωνα με όλα τα δίκαια, τα οποία, κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, θα έπρεπε να διέπουν τη διαδοχή όλων των συμμετεχόντων προσώπων εάν αυτά είχαν αποβιώσει κατά την ημέρα σύναψης της σύμβασης.

Μια κληρονομική σύμβαση η οποία είναι παραδεκτή σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο διέπεται, όσον αφορά το ουσιαστικό της κύρος και τα δεσμευτικά αποτελέσματά της μεταξύ των μερών καθώς και τους όρους λύσης της, από το δίκαιο, μεταξύ των δικαίων που αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, με το οποίο παρουσιάζει το στενότερο δεσμό.

3. Κατά παρέκκλιση των παραγράφων 1 και 2, τα μέρη μπορούν να επιλέξουν ως δίκαιο που διέπει την κληρονομική τους σύμβαση, όσον αφορά το παραδεκτό της, το ουσιαστικό της κύρος, τα δεσμευτικά αποτελέσματά της μεταξύ των μερών καθώς και τους όρους λύσης της, το δίκαιο το οποίο το πρόσωπο ή ένα από τα πρόσωπα στο οποίο ανήκει η περιουσία θα μπορούσε να επιλέξει βάσει του άρθρου 22 υπό τις προϋποθέσεις που προβλέπονται σε αυτό.

Άρθρο 26

Ουσιαστικό κύρος των διατάξεων τελευταίας βούλησης

1. Για τους σκοπούς των άρθρων 24 και 25 τα ακόλουθα στοιχεία αφορούν το ουσιαστικό κύρος:

α) η ικανότητα του συντάκτη διάταξης τελευταίας βούλησης να συντάσσει τέτοια διάταξη·

β) οι ειδικοί λόγοι που εμποδίζουν το συντάκτη διάταξης τελευταίας βούλησης να εγκαταστήσει ορισμένα πρόσωπα ως κληρονόμους ή που εμποδίζουν πρόσωπο να λάβει κληρονομιαία περιουσία από το συντάκτη διάταξης τελευταίας βούλησης·

γ) το παραδεκτό της εκπροσώπησης για τη σύνταξη διάταξης τελευταίας βούλησης,

δ) η ερμηνεία της διάταξης·

▼B

ε) απάτη, εξαναγκασμός, σφάλμα και οποιοδήποτε άλλο ζήτημα σχετικό με τη συναίνεση ή την πρόθεση του συντάκτη διάταξης τελευταίας βούλησης.

2. Εφόσον πρόσωπο έχει ικανότητα σύνταξης διάταξης τελευταίας βούλησης σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο δυνάμει του άρθρου 24 ή του άρθρου 25, η επακόλουθη μεταβολή του εφαρμοστέου δικαίου δεν θίγει την ικανότητά του για τροποποίηση ή ανάκληση μιας τέτοιας διάταξης.

Άρθρο 27

Τυπικό κύρος των διατάξεων τελευταίας βούλησης που συντάσσονται εγγράφως

1. Μια διάταξη τελευταίας βούλησης που συντάσσεται εγγράφως είναι έγκυρη ως προς τον τύπο αν συνάδει με το δίκαιο:

α) του κράτους στο οποίο συντάχθηκε η διάταξη ή συνήφθη η κληρονομική σύμβαση·

β) του κράτους, την ιθαγένεια του οποίου είχε ο διαθέτης ή τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα, την κληρονομική διαδοχή του οποίου αφορά η κληρονομική σύμβαση, είτε κατά το χρόνο σύνταξης της διαθήκης είτε κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης είτε κατά το χρόνο του θανάτου·

γ) του κράτους, στο οποίο είχε την κατοικία του ο διαθέτης ή τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα, την κληρονομική διαδοχή του οποίου αφορά η κληρονομική σύμβαση, είτε κατά το χρόνο σύνταξης της διαθήκης είτε κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης είτε κατά το χρόνο του θανάτου·

δ) του κράτους, στο οποίο είχε τη συνήθη διαμονή του ο διαθέτης ή τουλάχιστον ένα από τα πρόσωπα, την κληρονομική διαδοχή του οποίου αφορά η κληρονομική σύμβαση, είτε κατά το χρόνο σύνταξης της διαθήκης είτε κατά το χρόνο σύναψης της σύμβασης είτε κατά το χρόνο του θανάτου· ή

ε) όσον αφορά την ακίνητη περιουσία, του κράτους στο οποίο βρίσκεται η ακίνητη περιουσία.

Η διαπίστωση για το αν ο διαθέτης ή τα πρόσωπα, των οποίων την κληρονομική διαδοχή αφορά η κληρονομική σύμβαση είχαν ή όχι την κατοικία τους σε ένα συγκεκριμένο κράτος διέπεται από το δίκαιο αυτού του κράτους.

2. Η παράγραφος 1 εφαρμόζεται επίσης σε διατάξεις τελευταίας βούλησης που τροποποιούν ή ανακαλούν προηγούμενη διάταξη τελευταίας βούλησης. Η τροποποίηση ή ανάκληση θα είναι επίσης έγκυρη όσον αφορά τον τύπο, αν συνάδει με οιοδήποτε από τα δίκαια, σύμφωνα με τα οποία, υπό τους όρους της παραγράφου 1, ήταν έγκυρη η διάταξη τελευταίας βούλησης που τροποποιήθηκε ή ανακλήθηκε.

3. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, οποιαδήποτε διάταξη δικαίου που περιορίζει τους επιτρεπόμενους τύπους διατάξεων τελευταίας βούλησης σε συνάρτηση με την ηλικία, την ιθαγένεια ή άλλες πτυχές της προσωπικής κατάστασης του διαθέτη, ή των προσώπων, των οποίων την κληρονομική διαδοχή αφορά η κληρονομική σύμβαση, θεωρείται ότι αφορά ζητήματα τύπου. Ο ίδιος κανόνας εφαρμόζεται για τις ιδιότητες τις οποίες πρέπει να διαθέτουν οι μάρτυρες που είναι απαραίτητοι για το κύρος μιας διάταξης τελευταίας βούλησης.

▼B

Άρθρο 28

Τυπικό κύρος δήλωσης αποδοχής ή αποποίησης

Δηλώσεις αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας ή κληροδοσίας ή νόμιμης μοίρας ή δηλώσεις που αποσκοπούν στον περιορισμό της ευθύνης του δηλούντος είναι έγκυρες ως προς τον τύπο εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις:

α) του εφαρμοστέου δικαίου στην κληρονομική διαδοχή δυνάμει του άρθρου 21 ή του άρθρου 22· ή

β) του δικαίου του κράτους στο οποίο ο δηλών έχει τη συνήθη διαμονή του.

Άρθρο 29

Ειδικές ρυθμίσεις για το διορισμό και τις αρμοδιότητες του διαχειριστή κληρονομίας σε συγκεκριμένες περιπτώσεις

1. Όταν ο διορισμός ενός διαχειριστή κληρονομίας είναι υποχρεωτικός ή καθίσταται υποχρεωτικός μετά από αίτηση σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους, τα δικαστήρια του οποίου διαθέτουν σύμφωνα με τον παρόντα κανονισμό δικαιοδοσία να αποφασίσουν για την κληρονομική διαδοχή, και το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο είναι αλλοδαπό δίκαιο, τα δικαστήρια του εν λόγω κράτους μέλους μπορούν, εφόσον επιληφθούν, να διορίσουν έναν ή περισσότερους διαχειριστές κληρονομίας με βάση το δικό τους δίκαιο σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που θεσπίζονται στο παρόν άρθρο.

Ο διαχειριστής/οι διαχειριστές κληρονομίας που διορίζεται/διορίζονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο έχει/έχουν το δικαίωμα να εκτελέσει/εκτελέσουν τη διαθήκη του θανόντος ή/και να διαχειριστεί/διαχειριστούν την κληρονομία σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο. Όταν το δίκαιο αυτό δεν προβλέπει τη διαχείριση κληρονομίας από ένα πρόσωπο που δεν είναι δικαιούχος, τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο πρέπει να διοριστεί ο διαχειριστής μπορούν να διορίσουν ένα τρίτο διαχειριστή σύμφωνα με το δικό τους δίκαιο, εφόσον το δίκαιο αυτό περιλαμβάνει σχετική πρόβλεψη και υπάρχει σοβαρή σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ των δικαιούχων ή μεταξύ των δικαιούχων και των δανειστών της κληρονομίας ή άλλων προσώπων που έχουν παράσχει εγγύηση για τα χρέη του θανόντος, διαφωνία μεταξύ των δικαιούχων όσον αφορά τη διαχείριση της κληρονομίας ή, λόγω της φύσεως των περιουσιακών στοιχείων, δυσκολία στη διαχείριση της κληρονομίας.

Ο διαχειριστής/οι διαχειριστές που διορίζεται/διορίζονται σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο είναι το μόνο πρόσωπο/τα μόνα πρόσωπα που ασκεί/ασκούν τις αρμοδιότητες που αναφέρονται στις παραγράφου 2 ή 3.

2. Το πρόσωπο/τα πρόσωπα που ορίζεται/ορίζονται ως διαχειριστής/διαχειριστές σύμφωνα με την παράγραφο 1 ασκεί/ασκούν τις εξουσίες διαχείρισης της κληρονομίας, τις οποίες μπορεί/μπορούν να ασκήσει/ασκήσουν σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο. Το διορίζον δικαστήριο μπορεί να θεσπίσει στην απόφασή του ειδικές προϋποθέσεις για την άσκηση των εξουσιών αυτών σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο.

Όταν το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο δεν προβλέπει επαρκείς εξουσίες για τη διαφύλαξη της κληρονομιαίας περιουσίας ή για την προστασία των δικαιωμάτων των δανειστών ή άλλων προσώπων που έχουν παράσχει εγγύηση για τα χρέη του θανόντος, το διορίζον δικαστήριο μπορεί να αποφασίσει να επιτρέψει στο διαχειριστή/στους διαχειριστές να ασκήσει/ασκήσουν, επιπροσθέτως, τις εξουσίες που προβλέπονται προς το σκοπό αυτό στο δικό του δίκαιο και να ορίσει στην απόφασή του ειδικές προϋποθέσεις για την άσκηση των εξουσιών αυτών σύμφωνα με το δίκαιο αυτό.

▼B

Κατά την άσκηση των πρόσθετων αυτών εξουσιών, ο διαχειριστής/οι διαχειριστές τηρεί/τηρούν ωστόσο το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο όσον αφορά τη μεταβίβαση της κυριότητας επί της κληρονομιαίας περιουσίας, την ευθύνη για τα χρέη της κληρονομίας, τα δικαιώματα των δικαιούχων, συμπεριλαμβανομένου, κατά περίπτωση, του δικαιώματος αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας και, κατά περίπτωση, τις εξουσίες του εκτελεστού της διαθήκης του θανόντος.

3. Με την επιφύλαξη της παραγράφου 2, το διορίζον σύμφωνα με την παράγραφο 1 έναν ή περισσότερους διαχειριστές δικαστήριο μπορεί, κατ' εξαίρεση, όταν το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο είναι το δίκαιο ενός τρίτου κράτους, να αποφασίσει να παράσχει στους διαχειριστές αυτούς όλες τις εξουσίες διαχείρισης που προβλέπονται στο δίκαιο του κράτους μέλους στο οποίο διορίζονται.

Κατά την άσκηση των εξουσιών αυτών, οι διαχειριστές σέβονται ωστόσο ιδίως τον καθορισμό των δικαιούχων και των κληρονομικών δικαιωμάτων τους, συμπεριλαμβανομένου του δικαιώματός τους σε νόμιμη μοίρα ή της απαίτησής τους κατά της κληρονομίας ή έναντι των κληρονόμων σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο.

Άρθρο 30

Ειδικοί κανόνες που θέτουν περιορισμούς που αφορούν ή επηρεάζουν τη διαδοχή σε σχέση με ορισμένα περιουσιακά στοιχεία

Σε περίπτωση που το δίκαιο του κράτους στο οποίο βρίσκονται ορισμένα ακίνητα, επιχειρήσεις ή άλλες ειδικές κατηγορίες περιουσιακών στοιχείων, περιλαμβάνει ειδικούς κανόνες, οι οποίοι για λόγους που αφορούν την οικονομική, οικογενειακή ή κοινωνική τους χρήση, θέτουν περιορισμούς που αφορούν ή επηρεάζουν τα περιουσιακά στοιχεία αυτά, οι εν λόγω ειδικοί κανόνες εφαρμόζονται στην κληρονομική διαδοχή εφόσον, σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους αυτού, οι κανόνες αυτοί είναι εφαρμοστέοι ανεξαρτήτως του δικαίου που διέπει την κληρονομική διαδοχή.

Άρθρο 31

Προσαρμογή εμπραγμάτων δικαιωμάτων

Σε περίπτωση που ένα πρόσωπο επικαλείται εμπράγματο δικαίωμα το οποίο έχει βάσει του εφαρμοστέου στην κληρονομική διαδοχή δικαίου, και το εν λόγω εμπράγματο δικαίωμα δεν είναι γνωστό στη νομοθεσία του κράτους μέλους στο οποίο γίνεται η επίκλησή του, το δικαίωμα αυτό προσαρμόζεται, εφόσον είναι απαραίτητο και κατά το μέτρο του δυνατού, στο εγγύτερο ισοδύναμο εμπράγματο δικαίωμα βάσει του δικαίου αυτού του κράτους, λαμβανομένων υπόψη των σκοπών και των συμφερόντων που επιδιώκονται από το συγκεκριμένο εμπράγματο δικαίωμα και των αποτελεσμάτων που συνδέονται με αυτό.

Άρθρο 32

Συναποθνήσκοντες

Σε περίπτωση που δύο ή περισσότερα πρόσωπα των οποίων η κληρονομική διαδοχή διέπεται από διαφορετικά δίκαια αποθνήσκουν σε συνθήκες υπό τις οποίες είναι αβέβαιη η χρονική σειρά με την οποία επήλθαν οι θάνατοι και σε περίπτωση που αυτά τα δίκαια περιέχουν διαφορετικές ρυθμίσεις για αυτήν την κατάσταση ή δεν περιέχουν καμία ρύθμιση, κανένα από τα θανόντα πρόσωπα δεν έχει κληρονομικό δικαίωμα έναντι του άλλου ή των άλλων προσώπων.

▼B

Άρθρο 33

Σχολάζουσα κληρονομία

Σε περίπτωση που, σύμφωνα με το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο κατ' εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, δεν υπάρχει κληρονόμος ή κληροδόχος περιουσιακών στοιχείων που να προβλέπεται από διάταξη τελευταίας βουλήσεως, και δεν υπάρχει φυσικό πρόσωπο ως κληρονόμος εκ του νόμου, η εφαρμογή του ούτως προσδιοριζόμενου δικαίου δεν εμποδίζει το δικαίωμα κράτους μέλους ή οντότητας που έχει ορισθεί προς το σκοπό αυτό από το εν λόγω κράτος μέλος να οικειοποιηθεί, βάσει του οικείου δικαίου του, τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας που βρίσκονται στην επικράτειά του, υπό την προϋπόθεση ότι οι πιστωτές δικαιούνται να ζητήσουν να ικανοποιηθούν οι αξιώσεις τους από τα περιουσιακά στοιχεία της κληρονομίας στο σύνολό τους.

Άρθρο 34

Αναπαραπομπή

1. Ως εφαρμογή του δικαίου οποιουδήποτε τρίτου κράτους που ορίζεται ως εφαρμοστέο από τον παρόντα κανονισμό νοείται η εφαρμογή των κανόνων δικαίου που ισχύουν στο εν λόγω κράτος, συμπεριλαμβανομένων των κανόνων του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου εφόσον αυτοί οι κανόνες προβλέπουν αναπαραπομπή:

α) στο δίκαιο κράτους μέλους· ή

β) στο δίκαιο άλλου τρίτου κράτους που θα εφάρμοζε το δικό του δίκαιο.

2. Δεν μπορεί να γίνει αναπαραπομπή σε σχέση με τα δίκαια που προβλέπονται στο άρθρο 21 παράγραφος 2, στο άρθρο 22, στο άρθρο 27, στο άρθρο 28 στοιχείο β) και στο άρθρο 30.

Άρθρο 35

Δημόσια τάξη (ordre public)

Η εφαρμογή διάταξης του δικαίου οποιουδήποτε κράτους που ορίζεται από τον παρόντα κανονισμό μπορεί να αποκλεισθεί μόνον εάν η εν λόγω εφαρμογή είναι προδήλως ασυμβίβαστη με τη δημόσια τάξη (*ordre public*) του κράτους μέλους του δικάζοντος δικαστηρίου.

Άρθρο 36

Κράτη με περισσότερα του ενός συστήματα δικαίου — Σύγκρουση δικαίων εδαφικού χαρακτήρα

1. Σε περίπτωση που το δίκαιο που ορίζεται εφαρμοστέο από τον παρόντα κανονισμό είναι το δίκαιο κράτους το οποίο αποτελείται από περισσότερες εδαφικές ενότητες, η καθεμιά από τις οποίες έχει τους δικούς της κανόνες δικαίου για την κληρονομική διαδοχή, οι κανόνες του εν λόγω κράτους περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαίων θα καθορίσουν τη σχετική εδαφική ενότητα της οποίας οι κανόνες δικαίου θα εφαρμοστούν.

2. Ελλείψει σχετικών κανόνων περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαίων:

α) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις περί της συνήθους διαμονής του θανόντος, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας στην οποία ο θανών είχε τη συνήθη διαμονή του κατά τον χρόνο του θανάτου·

▼B

β) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με τις διατάξεις περί της ιθαγένειας του θανόντος, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας με την οποία ο θανών είχε το στενότερο δεσμό·

γ) οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του εφαρμοστέου δικαίου σύμφωνα με οιεσδήποτε άλλες διατάξεις που αφορούν άλλα στοιχεία ως συνδετικούς παράγοντες, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας στην οποία βρίσκεται το συγκεκριμένο στοιχείο.

3. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 2, οιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο του κράτους που αναφέρεται στην παράγραφο 1 θεωρείται, για τους σκοπούς του καθορισμού του συγκεκριμένου δικαίου σύμφωνα με το άρθρο 27, σε περίπτωση έλλειψης κανόνων περί εσωτερικής σύγκρουσης δικαίων στο συγκεκριμένο κράτος, ως παραπομπή στο δίκαιο της εδαφικής ενότητας με την οποία ο διαθέτης ή τα πρόσωπα, των οποίων την κληρονομική διαδοχή αφορά η κληρονομική σύμβαση είχαν το στενότερο δεσμό.

Άρθρο 37

Κράτη με περισσότερα του ενός συστήματα δικαίου — σύγκρουση δικαίων προσωπικού χαρακτήρα

Όσον αφορά κράτος που έχει δύο ή περισσότερα συστήματα δικαίου ή σύνολα κανόνων που εφαρμόζονται σε διαφορετικές κατηγορίες προσώπων σε σχέση με την κληρονομική διαδοχή, οποιαδήποτε παραπομπή στο δίκαιο αυτού του κράτους θεωρείται ως παραπομπή στο σύστημα δικαίου ή το σύνολο των κανόνων που καθορίζεται από τους ισχύοντες κανόνες στο συγκεκριμένο κράτος. Σε περίπτωση έλλειψης τέτοιων κανόνων εφαρμόζεται το σύστημα δικαίου ή το σύνολο των κανόνων με το οποίο ο θανών είχε το στενότερο δεσμό.

Άρθρο 38

Μη εφαρμογή του παρόντος κανονισμού σε εσωτερικές συγκρούσεις δικαίων

Τα κράτη μέλη που περιλαμβάνουν διάφορες εδαφικές ενότητες από τις οποίες καθεμία έχει τους δικούς της κανόνες δικαίου για την κληρονομική διαδοχή, δεν υποχρεούνται να εφαρμόζουν τον παρόντα κανονισμό στις συγκρούσεις δικαίων που αφορούν αποκλειστικά τις εδαφικές αυτές ενότητες.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ IV

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΑΠΟΦΑΣΕΩΝ

Άρθρο 39

Αναγνώριση

1. Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε ένα κράτος μέλος αναγνωρίζονται στα υπόλοιπα κράτη μέλη, χωρίς να απαιτείται καμία ειδική διαδικασία.

2. Σε περίπτωση αμφισβήτησης, κάθε ενδιαφερόμενος που επικαλείται ως κύριο ζήτημα την αναγνώριση απόφασης μπορεί να ζητήσει να διαπιστωθεί, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στα άρθρα 45 έως 58, ότι η απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί.

▼B

3. Εάν η επίκληση της αναγνώρισης γίνεται παρεμπιπτόντως ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους, το δικαστήριο αυτό έχει διεθνή δικαιοδοσία να κρίνει σχετικά.

Άρθρο 40

Λόγοι μη αναγνώρισης

Απόφαση δεν αναγνωρίζεται:

α) εάν η αναγνώριση είναι προδήλως αντίθετη στη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους αναγνώρισης·

β) σε περίπτωση που εκδόθηκε ερήμην, αν το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο ή άλλο ισοδύναμο έγγραφο δεν επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε στον εναγόμενο εγκαίρως και κατά τέτοιο τρόπο ώστε να μπορεί αυτός να αμυνθεί, εκτός εάν ο εναγόμενος παρέλειψε να ασκήσει ένδικο μέσο κατά της απόφασης ενώ μπορούσε να το πράξει·

γ) αν είναι ασυμβίβαστη με απόφαση που εκδόθηκε σε διαδικασία μεταξύ των ίδιων διαδίκων στο κράτος μέλος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση·

δ) αν είναι ασυμβίβαστη με προγενέστερη απόφαση που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος ή σε τρίτο κράτος σε διαδικασία μεταξύ των ιδίων διαδίκων επί διαφοράς που είχε το ίδιο αντικείμενο και την ίδια αιτία, εφόσον η προγενέστερη απόφαση πληροί τις απαραίτητες προϋποθέσεις για την αναγνώρισή της στο κράτος μέλος στο οποίο ζητείται η αναγνώριση.

Άρθρο 41

Μη επανεξέταση επί της ουσίας

Σε καμία περίπτωση δεν επιτρέπεται επί της ουσίας αναθεώρηση απόφασης που εκδίδεται σε κράτος μέλος.

Άρθρο 42

Αναστολή της διαδικασίας αναγνώρισης

Το δικαστήριο κράτους μέλους ενώπιον του οποίου ζητείται αναγνώριση απόφασης που εκδόθηκε σε άλλο κράτος μέλος δύναται να αναστείλει τη διαδικασία, αν η απόφαση αυτή έχει προσβληθεί με τακτικό ένδικο μέσο στο κράτος μέλος προέλευσης.

Άρθρο 43

Εκτελεστότητα

Οι αποφάσεις που εκδίδονται σε κράτος μέλος και οι οποίες είναι εκτελεστές στο εν λόγω κράτος, καθίστανται εκτελεστές σε άλλο κράτος μέλος αφού κηρυχθούν εκεί εκτελεστές, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερομένου, σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στα άρθρα 45 έως 58.

Άρθρο 44

Καθορισμός κατοικίας

Για να κρίνει αν, για τους σκοπούς της διαδικασίας που προβλέπεται στα άρθρα 45 έως 58, ο διάδικος έχει την κατοικία του στο κράτος μέλος εκτέλεσης, το επιληφθέν δικαστήριο εφαρμόζει το εσωτερικό δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

▼B

Άρθρο 45

Κατά τόπον αρμοδιότητα

1. Η αίτηση κήρυξης της εκτελεστότητας υποβάλλεται στο δικαστήριο ή στην αρμόδια αρχή του κράτους μέλους εκτέλεσης, η ονομασία του οποίου έχει κοινοποιηθεί από το εν λόγω κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 78.

2. Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται από τη συνήθη διαμονή του καθ' ου η εκτέλεση ή από τον τόπο εκτέλεσης.

Άρθρο 46

Διαδικασία

1. Η διαδικασία υποβολής της αίτησης διέπεται από τη νομοθεσία του κράτους μέλους εκτέλεσης.

2. Ο αιτών δεν απαιτείται να διαθέτει ταχυδρομική διεύθυνση ούτε εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο στο κράτος μέλος εκτέλεσης.

3. Η αίτηση πρέπει να συνοδεύεται από τα ακόλουθα έγγραφα:

α) αντίγραφο της απόφασης, το οποίο να συγκεντρώνει τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας·

β) βεβαίωση που εκδίδεται από το δικαστήριο ή την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους προέλευσης βάσει του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 2, με την επιφύλαξη του άρθρου 47.

Άρθρο 47

Μη προσκόμιση της βεβαίωσης

1. Εάν η βεβαίωση που προβλέπει το άρθρο 46 παράγραφος 3 στοιχείο β) δεν προσκομιστεί, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ορίσουν προθεσμία για την προσκόμισή της ή να δεχθούν ισοδύναμο έγγραφο ή εφόσον κρίνουν ότι έχουν επαρκώς ενημερωθεί, να απαλλάξουν τον αιτούντα από το βάρος αυτό.

2. Το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή μπορούν να ζητήσουν την προσκόμιση μεταφράσεων των εγγράφων. Η μετάφραση πραγματοποιείται από πρόσωπο που είναι εξουσιοδοτημένο να μεταφράζει σε ένα εκ των κρατών μελών.

Άρθρο 48

Κήρυξη εκτελεστότητας

Η απόφαση κηρύσσεται εκτελεστή μόλις ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις που προβλέπονται στο άρθρο 46, χωρίς έλεγχο των λόγων μη αναγνώρισης όπως καθορίζονται στο άρθρο 40. Ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση διάδικος δεν δύναται στο στάδιο αυτό της διαδικασίας να καταθέσει προτάσεις.

▼B

Άρθρο 49

Γνωστοποίηση της απόφασης επί της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας

1. Η απόφαση επί της αίτησης για την κήρυξη της εκτελεστότητας γνωστοποιείται αμελλητί στον αιτούντα κατά τη διαδικασία που προβλέπει το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

2. Η κήρυξη της εκτελεστότητας επιδίδεται ή κοινοποιείται στον καθ' ου η εκτέλεση, μαζί με την απόφαση, εφόσον αυτή δεν έχει ήδη επιδοθεί ή κοινοποιηθεί στον εν λόγω διάδικο.

Άρθρο 50

Ένδικο μέσο κατά της απόφασης επί της αίτησης κήρυξης της εκτελεστότητας

1. Κατά της απόφασης που εκδίδεται επί της αίτησης για την κήρυξη της εκτελεστότητας μπορεί να ασκείται ένδικο μέσο και από τους δύο διαδίκους.

2. Το ένδικο μέσο ασκείται ενώπιον του δικαστηρίου η ονομασία του οποίου έχει γνωστοποιηθεί από το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 78.

3. Το ένδικο μέσο εκδικάζεται σύμφωνα με τους κανόνες που διέπουν τη διαδικασία της αμφισβητούμενης δικαιοδοσίας.

4. Εάν διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δεν παραστεί ενώπιον του δικαστηρίου που επιλαμβάνεται του ενδίκου μέσου που ασκήθηκε από τον αιτούντα επισπεύδοντα, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 16, ακόμη και εάν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση δεν έχει την κατοικία του στο έδαφος ενός από τα κράτη μέλη.

5. Το ένδικο μέσο κατά της κήρυξης εκτελεστότητας ασκείται εντός προθεσμίας 30 ημερών από την επίδοση ή την κοινοποίησή της. Εάν ο διάδικος κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση έχει την κατοικία του στο έδαφος κράτους μέλους άλλου από εκείνο στο οποίο κηρύχθηκε η εκτελεστότητα, η προθεσμία για την άσκηση του ενδίκου μέσου είναι 60 ημέρες από την ημέρα που έγινε η επίδοση ή η κοινοποίηση προσωπικά ή στην κατοικία του. Η προθεσμία δεν παρατείνεται λόγω αποστάσεως.

Άρθρο 51

Διαδικασία προσβολής της απόφασης επί του ενδίκου μέσου

Η απόφαση επί του ενδίκου μέσου μπορεί να προσβληθεί μόνο με το ένδικο μέσο που έχει γνωστοποιηθεί από το οικείο κράτος μέλος στην Επιτροπή σύμφωνα με το άρθρο 78.

Άρθρο 52

Απόρριψη ή ανάκληση κήρυξης της εκτελεστότητας

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 50 ή του άρθρου 51 απορρίπτει ή ανακαλεί την κήρυξη της εκτελεστότητας μόνον εφόσον συντρέχει λόγος από τους οριζόμενους στο άρθρο 40. Αποφασίζει αμελλητί.

▼B

Άρθρο 53

Αναστολή της διαδικασίας

Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκήθηκε το ένδικο μέσο σύμφωνα με το άρθρο 50 ή το άρθρο 51, αναστέλλει, με αίτηση του διαδίκου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση, τη διαδικασία αν στο κράτος μέλος προέλευσης ανασταλεί η εκτελεστότητα της απόφασης λόγω της άσκησης ένδικου μέσου.

Άρθρο 54

Προσωρινά και ασφαλιστικά μέτρα

1. Όταν μια απόφαση πρέπει να αναγνωρισθεί σύμφωνα με το παρόν Κεφάλαιο, ο αιτών δύναται να ζητήσει προσωρινά ή ασφαλιστικά μέτρα σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης χωρίς να απαιτείται να κηρυχθεί εκτελεστή η απόφαση δυνάμει του άρθρου 48.

2. Η κήρυξη της εκτελεστότητας εμπεριέχει αυτοδικαίως τη δυνατότητα λήψης ασφαλιστικών μέτρων.

3. Κατά τη διάρκεια της προθεσμίας ενδίκου μέσου που προβλέπεται στο άρθρο 50 παράγραφος 5, κατά της κήρυξης της εκτελεστότητας και έως ότου εκδοθεί απόφαση για το ένδικο μέσο αυτό, μπορούν να ληφθούν μόνο ασφαλιστικά μέτρα επί της περιουσίας του διαδίκου κατά του οποίου ζητείται η εκτέλεση.

Άρθρο 55

Μερική εκτελεστότητα

1. Εάν η απόφαση έκρινε επί πολλών αξιώσεων, και η εκτελεστότητα δεν μπορεί να κηρυχθεί για όλες, το δικαστήριο ή η αρμόδια αρχή κηρύσσει την εκτελεστότητα για μια ή περισσότερες από τις αξιώσεις.

2. Ο αιτών δύναται να ζητήσει την κήρυξη εκτελεστότητας για ορισμένα μόνο μέρη μιας απόφασης.

Άρθρο 56

Νομική αρωγή (ευεργέτημα πενίας)

Ο αιτών ο οποίος στο κράτος μέλος προέλευσης έχει εν όλω ή εν μέρει λάβει νομική αρωγή ή απαλλαγή από τα έξοδα ή δαπάνες, δικαιούται, σε οιαδήποτε διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας, να επωφεληθεί από την ευνοϊκότερη νομική αρωγή ή να τύχει της πλέον εκτεταμένης απαλλαγής από έξοδα και δαπάνες, η οποία προβλέπεται από το δίκαιο του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Άρθρο 57

Καμία εγγυοδοσία ή κατάθεση χρηματικού ποσού

Σε διάδικο που ζητεί σε κράτος μέλος την αναγνώριση, την εκτελεστότητα ή την εκτέλεση απόφασης η οποία έχει εκδοθεί σε άλλο κράτος μέλος, καμία εγγυοδοσία ή κατάθεση χρηματικού ποσού, ανεξάρτητα από την ονομασία της, δεν μπορεί να επιβληθεί με την αιτιολογία ότι είναι αλλοδαπός ή ότι δεν έχει την κατοικία του ή τη διαμονή του στο κράτος μέλος εκτέλεσης.

▼B

Άρθρο 58

Καμία φορολογική επιβάρυνση ή τέλος

Καμία φορολογική επιβάρυνση ή τέλος ανάλογα με την αξία της διαφοράς δεν επιβάλλεται στο κράτος μέλος εκτέλεσης κατά τη διαδικασία κήρυξης της εκτελεστότητας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ V

ΔΗΜΟΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΑ ΚΑΙ ΔΙΚΑΣΤΙΚΟΙ ΣΥΜΒΙΒΑΣΜΟΙ

Άρθρο 59

Αποδοχή των δημόσιων εγγράφων

1. Δημόσιο έγγραφο που καταρτίζεται σε ένα κράτος μέλος έχει την ίδια αποδεικτική ισχύ σε άλλο κράτος μέλος με αυτή που έχει στο κράτος μέλος προέλευσης ή την πλησιέστερη ισχύ, υπό τον όρο ότι αυτό δεν αντιβαίνει προδήλως στη δημόσια τάξη (ordre public) του συγκεκριμένου κράτους μέλους.

Το πρόσωπο που επιθυμεί να χρησιμοποιήσει δημόσιο έγγραφο σε άλλο κράτος μέλος μπορεί να ζητήσει από την αρχή που εκδίδει το δημόσιο έγγραφο στο κράτος μέλος προέλευσης να συμπληρώσει το έντυπο που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 2, περιγράφοντας την αποδεικτική ισχύ του δημόσιου εγγράφου στο κράτος μέλος προέλευσης.

2. Τυχόν αμφισβήτηση της γνησιότητας δημόσιου εγγράφου γίνεται ενώπιον των δικαστηρίων του κράτους μέλους προέλευσης και αποφασίζεται με βάση το δίκαιο του εν λόγω κράτους. Το δημόσιο έγγραφο που αμφισβητήθηκε δεν παράγει αποδεικτικά αποτελέσματα σε άλλο κράτος μέλος για όσο χρονικό διάστημα η αμφισβήτηση εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

3. Τυχόν αμφισβήτηση που αφορά τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο γίνεται ενώπιον των δικαστηρίων που έχουν διεθνή δικαιοδοσία βάσει του παρόντος κανονισμού και αποφασίζεται σύμφωνα με το εφαρμοστέο βάσει του κεφαλαίου III δίκαιο. Το δημόσιο έγγραφο που αμφισβητήθηκε δεν έχει αποδεικτική ισχύ σε κράτος μέλος άλλο από το κράτος μέλος προέλευσης όσον αφορά το στοιχείο που αμφισβητήθηκε, για όσο χρονικό διάστημα η αμφισβήτηση εκκρεμεί ενώπιον του αρμόδιου δικαστηρίου.

4. Εάν το αποτέλεσμα της διαδικασίας ενώπιον δικαστηρίου κράτους μέλους εξαρτάται από απόφαση σχετικά με παρεμπίπτον θέμα όσον αφορά τις νομικές πράξεις ή τις έννομες σχέσεις που έχουν καταγραφεί σε δημόσιο έγγραφο σε υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής, το εν λόγω δικαστήριο έχει δικαιοδοσία ως προς το θέμα αυτό.

Άρθρο 60

Εκτελεστότητα των δημόσιων εγγράφων

1. Τα δημόσια έγγραφα που είναι εκτελεστά στο κράτος μέλος προέλευσης κηρύσσονται εκτελεστά σε άλλο κράτος μέλος κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερόμενου μέρους σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 45 έως 58.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 46 παράγραφος 3 στοιχείο β), η αρχή που έχει εκδώσει το δημόσιο έγγραφο εκδίδει, κατόπιν αιτήσεως κάθε ενδιαφερόμενου μέρους, βεβαίωση βάσει του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 2.

▼B

3. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 50 ή του άρθρου 51 αρνείται να εκδώσει ή ανακαλεί δήλωση κήρυξης της εκτελεστότητας μόνον εάν η εκτέλεση του συγκεκριμένου δημόσιου εγγράφου είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη (ordre public) του κράτους μέλους εκτέλεσης.

Άρθρο 61

Εκτελεστότητα δικαστικών συμβιβασμών

1. Δικαστικοί συμβιβασμοί που είναι εκτελεστοί στο κράτος μέλος προέλευσης κηρύσσονται εκτελεστοί σε άλλο κράτος μέλος κατόπιν αίτησης κάθε ενδιαφερόμενου μέρους σύμφωνα με τη διαδικασία των άρθρων 45 έως 58.

2. Για τους σκοπούς του άρθρου 46 παράγραφος 3 στοιχείο β), το δικαστήριο που ενέκρινε το συμβιβασμό ή ενώπιον του οποίου αυτός συνήφθη, εκδίδει κατόπιν αίτησης κάθε ενδιαφερομένου μέρους, βεβαίωση βάσει του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 2.

3. Το δικαστήριο ενώπιον του οποίου ασκείται ένδικο μέσο δυνάμει του άρθρου 50 ή του άρθρου 51 αρνείται να εκδώσει ή ανακαλεί δήλωση κήρυξης της εκτελεστότητας μόνον εάν η εκτέλεση του συγκεκριμένου δημόσιου εγγράφου είναι προδήλως αντίθετη προς τη δημόσια τάξη (*ordre public*) του κράτους μέλους εκτέλεσης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VI

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΛΗΡΟΝΟΜΗΤΗΡΙΟ

Άρθρο 62

Καθιέρωση ευρωπαϊκού κληρονομητηρίου

1. Με τον παρόντα κανονισμό δημιουργείται ευρωπαϊκό κληρονομητήριο (εφεξής «κληρονομητήριο») το οποίο εκδίδεται προς χρήση σε άλλο κράτος μέλος και παράγει τα αποτελέσματα που αναφέρονται στο άρθρο 69.

2. Η χρήση του κληρονομητηρίου δεν είναι υποχρεωτική.

3. Το κληρονομητήριο δεν υποκαθιστά εσωτερικά έγγραφα που χρησιμοποιούνται για παρόμοιους σκοπούς στα κράτη μέλη. Ωστόσο, άπαξ και εκδόθηκε για να χρησιμοποιηθεί σε άλλο κράτος μέλος, το κληρονομητήριο παράγει τα αποτελέσματα που αναφέρονται στο άρθρο 69 και στο κράτος μέλος του οποίου οι αρχές το εξέδωσαν δυνάμει του παρόντος κεφαλαίου.

Άρθρο 63

Σκοπός του κληρονομητηρίου

1. Το κληρονομητήριο προορίζεται προς χρήση των κληρονόμων, των κληροδόχων που έχουν άμεσα δικαιώματα στην κληρονομία και των εκτελεστών της διαθήκης ή των διαχειριστών της κληρονομιαίας περιουσίας, οι οποίοι πρέπει να επικαλεσθούν σε άλλο κράτος μέλος την ιδιότητά τους ή να ασκήσουν αντιστοίχως τα δικαιώματά τους ως κληρονόμων ή κληροδόχων ή/και τις εξουσίες τους ως εκτελεστών της διαθήκης ή διαχειριστών της κληρονομιαίας περιουσίας.

2. Το κληρονομητήριο μπορεί να χρησιμοποιηθεί ιδίως για να αποδειχθούν ένα ή περισσότερα από τα ακόλουθα:

α) η ιδιότητα ή/και τα δικαιώματα εκάστου κληρονόμου ή, κατά περίπτωση, κληροδόχου που μνημονεύεται στο κληρονομητήριο και οι κληρονομικές μερίδες που τους αντιστοιχούν·

▼B

β) η απόδοση ενός ή περισσότερων συγκεκριμένων περιουσιακών στοιχείων που αποτελούν τμήμα της περιουσίας στον ή τους κληρονόμους ή, κατά περίπτωση, στον ή τους κληροδόχους που μνημονεύονται στο κληρονομητήριο·

γ) οι εξουσίες του προσώπου που καθορίζεται στο κληρονομητήριο για να εκτελέσει τη διαθήκη ή να διαχειρισθεί την κληρονομιαία περιουσία.

Άρθρο 64

Αρμοδιότητα για την έκδοση του κληρονομητηρίου

Το κληρονομητήριο εκδίδεται στο κράτος μέλος του οποίου τα δικαστήρια έχουν διεθνή δικαιοδοσία σύμφωνα με τα άρθρα 4, 7, 10 ή 11. Η εκδίδουσα αρχή είναι:

α) δικαστήριο όπως ορίζεται στο άρθρο 3 παράγραφος 2· ή

β) άλλη αρχή η οποία, βάσει του εθνικού δικαίου, είναι αρμόδια να επιληφθεί υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής.

Άρθρο 65

Αίτηση έκδοσης κληρονομητηρίου

1. Το κληρονομητήριο εκδίδεται κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε από τα πρόσωπα που προβλέπονται στο άρθρο 63 παράγραφος 1 (εφεξής του «αιτούντος»).

2. Για την υποβολή αιτήσεως, ο αιτών μπορεί να χρησιμοποιήσει το τυποποιημένο έντυπο που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 2.

3. Η αίτηση περιέχει τις πληροφορίες που αναφέρονται κατωτέρω, στο βαθμό που οι πληροφορίες αυτές είναι γνωστές στον αιτούντα και είναι απαραίτητες για να μπορέσει η εκδίδουσα αρχή να πιστοποιήσει τα στοιχεία των οποίων ζητείται η πιστοποίηση, και συνοδεύεται από όλα τα σχετικά έγγραφα, είτε στο πρωτότυπο είτε μέσω αντιγράφων που συγκεντρώνουν τις αναγκαίες προϋποθέσεις γνησιότητας, με την επιφύλαξη του άρθρου 66 παράγραφος 2:

α) λεπτομερή στοιχεία του θανόντος: επώνυμο (επώνυμο κατά τη γέννηση, εφόσον είναι διαθέσιμο), όνομα ή ονόματα, φύλο, ημερομηνία και τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, ιθαγένεια, ατομικός αριθμός αναγνώρισης (εφόσον είναι διαθέσιμος), διεύθυνση κατά το χρόνο θανάτου, ημερομηνία και τόπος θανάτου·

β) λεπτομερή στοιχεία του αιτούντος: επώνυμο (επώνυμο κατά τη γέννηση, εφόσον είναι διαθέσιμο), όνομα ή ονόματα, φύλο, ημερομηνία και τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, ιθαγένεια, ατομικός αριθμός αναγνώρισης (εφόσον είναι διαθέσιμος), διεύθυνση και τυχόν συγγένεια με το θανόντα·

γ) λεπτομερή στοιχεία του τυχόν εκπροσώπου του αιτούντος: επώνυμο (επώνυμο κατά τη γέννηση, εφόσον είναι διαθέσιμο), όνομα ή ονόματα, διεύθυνση και ικανότητα εκπροσώπησης·

δ) λεπτομερή στοιχεία του ή της συζύγου ή συντρόφου του θανόντος και εφόσον διατίθεται, του ή της ή των πρώην συζύγων ή πρώην συντρόφων: επώνυμο (επώνυμο κατά τη γέννηση, εφόσον είναι διαθέσιμο), όνομα ή ονόματα, φύλο, ημερομηνία και τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, ιθαγένεια, ατομικός αριθμός αναγνώρισης (εφόσον είναι διαθέσιμος) και διεύθυνση·

▼B

ε) λεπτομερή στοιχεία άλλων ενδεχόμενων δικαιούχων δυνάμει διατάξεως τελευταίας βούλησης ή/και εκ του νόμου: επώνυμο και όνομα ή ονόματα ή επωνυμία, ατομικός αριθμός αναγνώρισης (εφόσον είναι διαθέσιμος) και διεύθυνση·

στ) επιδιωκόμενος σκοπός του κληρονομητηρίου, σύμφωνα με το άρθρο 63·

ζ) στοιχεία επικοινωνίας του δικαστηρίου ή άλλης αρμόδιας αρχής που έχει ή είχε επιληφθεί της συγκεκριμένης κληρονομικής διαδοχής, εφόσον είναι διαθέσιμα·

η) τα στοιχεία στα οποία ο αιτών στηρίζει, ενδεχομένως, το αξιούμενο δικαίωμά του στην κληρονομιαία περιουσία ως δικαιούχος ή/και το δικαίωμά του να αναλάβει την εκτέλεση της διαθήκης του θανόντος ή/και τη διαχείριση της περιουσίας του θανόντος·

θ) επισήμανση για το κατά πόσον ο θανών είχε συντάξει διάταξη τελευταίας βούλησης· εφόσον δεν προσαρτάται ούτε το πρωτότυπο ούτε αντίγραφο, επισήμανση όσον αφορά τον τόπο όπου βρίσκεται το πρωτότυπο·

ι) επισήμανση του κατά πόσον ο θανών είχε συνάψει γαμήλιο συμβόλαιο ή συμβόλαιο όσον αφορά σχέση που μπορεί να παραγάγει αποτελέσματα ανάλογα με αυτά του γάμου· εφόσον δεν προσαρτάται ούτε το πρωτότυπο ούτε αντίγραφο, επισήμανση όσον αφορά τον τόπο όπου βρίσκεται το πρωτότυπο·

ια) επισήμανση του κατά πόσον κάποιος από τους δικαιούχους προέβη σε δήλωση αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας·

ιβ) δήλωση σύμφωνα με την οποία, από όσα γνωρίζει ο αιτών, δεν εκκρεμεί αμφισβήτηση σχετικά με τα στοιχεία που πρέπει να πιστοποιηθούν δεν έχουν αμφισβητηθεί·

ιγ) κάθε άλλη πληροφορία την οποία ο αιτών θεωρεί χρήσιμη για την έκδοση του κληρονομητηρίου.

Άρθρο 66

Εξέταση της αίτησης

1. Μόλις η εκδίδουσα αρχή παραλάβει την αίτηση, εξακριβώνει τις πληροφορίες, τις δηλώσεις καθώς και τα έγγραφα και τα λοιπά αποδεικτικά μέσα που παρέχονται από τον αιτούντα. Διεξάγει αυτεπαγγέλτως τις έρευνες που απαιτούνται για την εξακρίβωση αυτή όταν αυτό προβλέπεται ή επιτρέπεται από το δικό της δίκαιο ή καλεί τον αιτούντα να παράσχει τυχόν περαιτέρω αποδείξεις που κρίνει ενδεδειγμένες.

2. Εάν ο αιτών δεν είναι σε θέση να προσκομίσει επικυρωμένα αντίγραφα των σχετικών εγγράφων που να πληρούν τις προϋποθέσεις γνησιότητας, η αρχή έκδοσης μπορεί να αποφασίσει να αποδεχτεί άλλα μέσα απόδειξης.

3. Εάν η νομοθεσία της το επιτρέπει, και τηρουμένων των προϋποθέσεων τις οποίες θέτει, η αρχή έκδοσης μπορεί να ζητήσει ένορκες βεβαιώσεις ή υπεύθυνες δηλώσεις αντί του όρκου.

4. Η αρχή έκδοσης λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να ενημερώσει όλους τους δικαιούχους σχετικά με την αίτηση έκδοσης κληρονομητηρίου. Καλεί, εφόσον είναι αναγκαίο για την εξακρίβωση των στοιχείων που πρέπει να πιστοποιηθούν, προς ακρόαση ενώπιόν της κάθε ενδιαφερόμενο πρόσωπο και κάθε τυχόν εκτελεστή ή διαχειριστή και προβαίνει σε δημόσιες ανακοινώσεις δίνοντας τη δυνατότητα σε άλλους ενδεχόμενους δικαιούχους να επικαλεσθούν τα δικαιώματά τους.

▼B

5. Για τους σκοπούς του παρόντος άρθρου, η αρμόδια αρχή κράτους μέλους παρέχει, κατόπιν αιτήσεως, στην εκδίδουσα αρχή άλλου κράτους μέλους τις πληροφορίες που περιλαμβάνονται, ιδίως, στο κτηματολόγιο, στα ληξιαρχεία του και στα μητρώα καταχώρισης των εγγράφων και των πραγματικών περιστατικών που σχετίζονται με την κληρονομική διαδοχή ή με το γαμικό περιουσιακό καθεστώς ή με ισοδύναμο περιουσιακό καθεστώς του θανόντος, εφόσον το εθνικό δίκαιο επιτρέπει σε αυτήν την αρμόδια αρχή να παρέχει σε άλλες εθνικές αρχές αυτές τις πληροφορίες.

Άρθρο 67

Χορήγηση του κληρονομητηρίου

1. Η εκδίδουσα αρχή εκδίδει το κληρονομητήριο αμελλητί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται από το παρόν κεφάλαιο μόλις τα στοιχεία που πρέπει να πιστοποιηθούν εξακριβωθούν σύμφωνα με το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο δίκαιο που είναι εφαρμοστέο σε συγκεκριμένα στοιχεία. Κάνει χρήση του εντύπου που θα καταρτιστεί σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία του άρθρου 81 παράγραφος 2.

Η αρχή έκδοσης δεν εκδίδει το κληρονομητήριο, ιδίως εάν:

α) τα στοιχεία που πρέπει να πιστοποιηθούν αμφισβητούνται· ή

β) το κληρονομητήριο δεν θα ήταν σύμφωνο με απόφαση που αφορά τα ίδια στοιχεία.

2. Η αρχή έκδοσης λαμβάνει όλα τα αναγκαία μέτρα προκειμένου να ενημερώσει τους δικαιούχους σχετικά με την έκδοση κληρονομητηρίου.

Άρθρο 68

Περιεχόμενο του κληρονομητηρίου

Το κληρονομητήριο περιέχει τις κάτωθι πληροφορίες στην έκταση που επιβάλλεται από το σκοπό για τον οποίον αυτό εκδίδεται:

α) ονομασία και διεύθυνση της αρμόδιας αρχής·

β) αριθμός αναφοράς του φακέλου·

γ) τα στοιχεία βάσει των οποίων η αρχή έκδοσης θεωρεί εαυτή αρμόδια για την έκδοση του κληρονομητηρίου·

δ) ημερομηνία έκδοσης·

ε) λεπτομερή στοιχεία του αιτούντος: επώνυμο (επώνυμο κατά τη γέννηση, εφόσον είναι διαθέσιμο), όνομα ή ονόματα, φύλο, ημερομηνία και τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, ιθαγένεια, ατομικός αριθμός αναγνώρισης (εφόσον είναι διαθέσιμος), διεύθυνση και τυχόν συγγένεια με το θανόντα·

στ) λεπτομερή στοιχεία του θανόντος: επώνυμο (επώνυμο κατά τη γέννηση, εφόσον είναι διαθέσιμο), όνομα ή ονόματα, φύλο, ημερομηνία και τόπος γέννησης, οικογενειακή κατάσταση, ιθαγένεια, ατομικός αριθμός αναγνώρισης (εφόσον είναι διαθέσιμος), διεύθυνση κατά το χρόνο θανάτου, ημερομηνία και τόπος θανάτου·

ζ) λεπτομερή στοιχεία των δικαιούχων: επώνυμο (επώνυμο κατά τη γέννηση, εφόσον είναι διαθέσιμο), όνομα ή ονόματα και αριθμός αναγνώρισης (εφόσον είναι διαθέσιμος)·

▼B

η) πληροφορίες σχετικά με γαμήλιο συμβόλαιο που έχει συναφθεί από το θανόντα ή, αναλόγως, σχετικά με συμβόλαια που έχουν συναφθεί από το θανόντα στο πλαίσιο σχέσης η οποία θεωρείται από το εφαρμοστέο σε αυτήν δίκαιο ότι παράγει αποτελέσματα ανάλογα με αυτά του γάμου και πληροφορίες σχετικά με το γαμικό περιουσιακό καθεστώς ή ισοδύναμο περιουσιακό καθεστώς του θανόντος·

θ) το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή και τα στοιχεία βάσει των οποίων προσδιορίσθηκε αυτό το δίκαιο·

ι) πληροφορίες σχετικά με το κατά πόσον πρόκειται για διαδοχή βάσει διατάξεως τελευταίας βούλησης ή για εξ αδιαθέτου διαδοχή, περιλαμβανομένων πληροφοριών σχετικά με τα στοιχεία από τα οποία απορρέουν τα δικαιώματα ή/και οι εξουσίες των κληρονόμων, των κληροδόχων, των εκτελεστών διαθήκης ή των διαχειριστών της περιουσίας·

ια) αναλόγως της περιπτώσεως, διευκρίνιση του τρόπου αποδοχής ή αποποίησης της κληρονομίας για κάθε δικαιούχο·

ιβ) την κληρονομική μερίδα κάθε κληρονόμου και, κατά περίπτωση, απαρίθμηση των δικαιωμάτων ή/και περιουσιακών στοιχείων για κάθε συγκεκριμένο κληρονόμο·

ιγ) απαρίθμηση των δικαιωμάτων ή/και περιουσιακών στοιχείων για κάθε συγκεκριμένο κληροδόχο·

ιδ) τους περιορισμούς στα δικαιώματα του ή των κληρονόμων και, κατά περίπτωση, του/των κληροδόχου/κληροδόχων δυνάμει του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή/και δυνάμει της διάταξης τελευταίας βούλησης·

ιε) τις εξουσίες του εκτελεστή της διαθήκης ή/και του διαχειριστή της περιουσίας και τους περιορισμούς των εξουσιών αυτών δυνάμει του δικαίου που είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή/και δυνάμει της διάταξης τελευταίας βούλησης.

Άρθρο 69

Αποτελέσματα του κληρονομητηρίου

1. Το κληρονομητήριο παράγει τα αποτελέσματά του σε όλα τα κράτη μέλη χωρίς να απαιτείται καμία ειδική διαδικασία.

2. Τεκμαίρεται ότι το κληρονομητήριο πιστοποιεί επακριβώς τα στοιχεία που έχουν εξακριβωθεί σύμφωνα με το δίκαιο το οποίο είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή ή σύμφωνα με οποιοδήποτε άλλο δίκαιο είναι εφαρμοστέο σε συγκεκριμένα στοιχεία. Το πρόσωπο που καθορίζεται στο κληρονομητήριο ως κληρονόμος, κληροδόχος, εκτελεστής διαθήκης ή διαχειριστής της κληρονομιαίας περιουσίας τεκμαίρεται ότι έχει την ιδιότητα που αναφέρεται στο κληρονομητήριο ή/και ότι κατέχει τα δικαιώματα ή τις εξουσίες που προσδιορίζονται στο κληρονομητήριο, χωρίς άλλες προϋποθέσεις ή/και περιορισμούς όσον αφορά τα εν λόγω δικαιώματα ή εξουσίες εκτός από τα προβλεπόμενα στο κληρονομητήριο.

3. Κάθε πρόσωπο, το οποίο ενεργεί βάσει των πληροφοριών που πιστοποιούνται στο κληρονομητήριο και προβαίνει σε πληρωμές ή παραδίδει περιουσιακά στοιχεία σε πρόσωπο που καθορίζεται στο κληρονομητήριο ως νομιμοποιούμενο να αποδεχθεί πληρωμή ή περιουσιακό στοιχείο, τεκμαίρεται ότι συναλλάχθηκε με πρόσωπο νομιμοποιημένο να αποδεχτεί πληρωμές ή περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν γνωρίζει ότι το περιεχόμενο του κληρονομητηρίου δεν είναι ακριβές ή εάν το αγνοεί λόγω βαρείας αμελείας.

4. Όταν ένα πρόσωπο που ορίζεται στο κληρονομητήριο ως νομιμοποιούμενο να διαθέσει περιουσιακά στοιχεία διαθέτει τα εν λόγω περιουσιακά στοιχεία υπέρ άλλου προσώπου, το τελευταίο αυτό πρόσωπο, εφόσον ενεργεί βάσει των πληροφοριών που πιστοποιούνται με το κληρονομητήριο, θεωρείται ότι συναλλάχθηκε με πρόσωπο νομιμοποιούμενο να διαθέσει τα συγκεκριμένα περιουσιακά στοιχεία, εκτός εάν γνωρίζει ότι το περιεχόμενο του κληρονομητηρίου δεν είναι ακριβές ή εάν το αγνοεί λόγω βαρείας αμελείας.

▼B

5. Το κληρονομητήριο συνιστά έγκυρο τίτλο για την καταχώριση της κληρονομιαίας περιουσίας στο οικείο μητρώο ενός κράτους μέλους, με την επιφύλαξη του άρθρου 1 παράγραφος 2 στοιχεία ια) και ιβ).

Άρθρο 70

Επικυρωμένα αντίγραφα του κληρονομητηρίου

1. Η αρχή έκδοσης φυλάσσει το πρωτότυπο του κληρονομητηρίου και εκδίδει ένα ή περισσότερα επικυρωμένα αντίγραφα στον αιτούντα και σε οποιοδήποτε πρόσωπο αποδεικνύει έννομο συμφέρον.

2. Η αρχή έκδοσης, για τους σκοπούς του άρθρου 71 παράγραφος 3 και του άρθρου 73 παράγραφος 2, τηρεί κατάλογο των προσώπων για τα οποία έχουν εκδοθεί επικυρωμένα αντίγραφα σύμφωνα με την παράγραφο 1.

3. Τα εκδιδόμενα επικυρωμένα αντίγραφα ισχύουν για ορισμένη περίοδο έξι μηνών η οποία επισημαίνεται στο επικυρωμένο αντίγραφο ως καταληκτική ημερομηνία. Σε εξαιρετικές, δεόντως αιτιολογημένες, περιπτώσεις η αρχή έκδοσης δύναται, κατά παρέκκλιση, να εγκρίνει μια μακρότερη προθεσμία ισχύος. Μόλις παρέλθει η περίοδος αυτή, οποιοσδήποτε κατέχει επικυρωμένο αντίγραφο πρέπει, προκειμένου να είναι σε θέση να χρησιμοποιήσει το κληρονομητήριο για τους σκοπούς που αναφέρονται στο άρθρο 63, να ζητήσει την παράταση της περιόδου ισχύος του επικυρωμένου αντιγράφου ή να ζητήσει νέο επικυρωμένο αντίγραφο από την εκδίδουσα αρχή.

Άρθρο 71

Διόρθωση, τροποποίηση ή ανάκληση του κληρονομητηρίου

1. Η εκδίδουσα αρχή, κατ' αίτηση οποιουδήποτε προσώπου αποδεικνύει έννομο συμφέρον ή αυτεπαγγέλτως, διορθώνει το κληρονομητήριο σε περίπτωση λάθους εκ παραδρομής.

2. Η εκδίδουσα αρχή, κατ' αίτηση οποιουδήποτε προσώπου αποδεικνύει έννομο συμφέρον ή, εφόσον αυτό είναι δυνατόν δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας, αυτεπαγγέλτως, τροποποιεί ή ανακαλεί το κληρονομητήριο εφόσον αποδεικνύεται ότι το κληρονομητήριο ή μεμονωμένα στοιχεία του δεν είναι ακριβή.

3. Η εκδίδουσα αρχή γνωστοποιεί αμελλητί σε όλα τα πρόσωπα για τα οποία έχουν εκδοθεί επικυρωμένα αντίγραφα του κληρονομητηρίου σύμφωνα με το άρθρο 70 παράγραφος 1 κάθε διόρθωση, τροποποίηση ή ανάκλησή του.

Άρθρο 72

Ένδικα μέσα

1. Οποιοσδήποτε δικαιούται να ζητήσει την έκδοση κληρονομητηρίου μπορεί να προσβάλει κάθε απόφαση που λαμβάνει η εκδίδουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 67.

Οποιοσδήποτε πρόσωπο αποδεικνύει έννομο συμφέρον μπορεί να προσβάλει κάθε απόφαση που λαμβάνει η εκδίδουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 71 και το άρθρο 73 παράγραφος 1 στοιχείο α).

Το ένδικο μέσον ασκείται ενώπιον δικαστικής αρχής του κράτους μέλους της αρχής έκδοσης σύμφωνα με το δίκαιο αυτού του κράτους μέλους.

2. Εάν, ως αποτέλεσμα της άσκησης ένδικου μέσου, όπως προβλέπεται στην παράγραφο 1, διαπιστωθεί ότι το εκδοθέν κληρονομητήριο δεν είναι ακριβές, η αρμόδια δικαστική αρχή τροποποιεί ή ανακαλεί το κληρονομητήριο ή μεριμνά ώστε η εκδίδουσα αρχή να διορθώσει, να τροποποιήσει ή να ανακαλέσει το κληρονομητήριο.

▼B

Εάν η προσβολή της απόφασης σύμφωνα με την παράγραφο 1 οδηγεί στη διαπίστωση ότι η άρνηση έκδοσης του κληρονομητηρίου ήταν αδικαιολόγητη, η αρμόδια δικαστική αρχή εκδίδει το κληρονομητήριο ή διασφαλίζει ότι η αρχή έκδοσης επανεξετάζει την υπόθεση και εκδίδει νέα απόφαση.

Άρθρο 73

Αναστολή ισχύος του κληρονομητηρίου

1. Τα αποτελέσματα του κληρονομητηρίου μπορεί να ανασταλούν από:

α) την εκδίδουσα αρχή, κατ' αίτηση οποιουδήποτε προσώπου αποδεικνύει έννομο συμφέρον εν αναμονή τροποποιήσεως ή ανάκλησης του κληρονομητηρίου σύμφωνα με το άρθρο 71· ή

β) τη δικαστική αρχή, κατ' αίτηση οποιουδήποτε δικαιούται να προσβάλει απόφαση που λαμβάνει η εκδίδουσα αρχή σύμφωνα με το άρθρο 72, σε περίπτωση εκκρεμούς προσβολής.

2. Η εκδίδουσα αρχή ή, ανάλογα με την περίπτωση, η δικαστική αρχή γνωστοποιεί σε όλα τα πρόσωπα για τα οποία έχουν εκδοθεί επικυρωμένα αντίγραφα του κληρονομητηρίου σύμφωνα με το άρθρο 70 παράγραφος 1 οποιαδήποτε αναστολή της ισχύος του κληρονομητηρίου.

Κατά τη διάρκεια της αναστολής της ισχύος του κληρονομητηρίου δεν εκδίδονται άλλα επικυρωμένα αντίγραφά του.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ VII

ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 74

Επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση

Καμία επικύρωση ή άλλη ανάλογη διατύπωση δεν απαιτείται για έγγραφα τα οποία εκδίδονται σε κράτος μέλος στο πλαίσιο του παρόντος κανονισμού.

Άρθρο 75

Σχέση με τις ισχύουσες διεθνείς συμβάσεις

1. Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή διεθνών συμβάσεων των οποίων ένα ή περισσότερα κράτη μέλη είναι μέρη κατά το χρόνο έκδοσης του παρόντος κανονισμού και οι οποίες αφορούν τα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κανονισμό θέματα.

Ειδικότερα, τα κράτη μέλη που είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961 σχετικά με τις συγκρούσεις νόμων που αφορούν τον τύπο των διατάξεων διαθήκης θα συνεχίσουν να εφαρμόζουν τις διατάξεις της σύμβασης αυτής αντί για το άρθρο 27 του παρόντος κανονισμού σε ό,τι αφορά το τυπικό κύρος των διαθηκών και συνδιαθηκών.

2. Κατά παρέκκλιση από την παράγραφο 1, ο παρών κανονισμός μεταξύ κρατών μελών, υπερισχύει, των συμβάσεων που έχουν συναφθεί αποκλειστικά μεταξύ δύο ή περισσότερων από αυτά στο βαθμό που οι συμβάσεις αυτές αφορούν θέματα ρυθμιζόμενα από τον παρόντα κανονισμό.

▼B

3. Ο παρών κανονισμός δεν εμποδίζει την εφαρμογή της σύμβασης, της 19ης Νοεμβρίου 1934, μεταξύ της Δανίας, της Φινλανδίας, της Ισλανδίας, της Νορβηγίας και της Σουηδίας, η οποία περιλαμβάνει διατάξεις του ιδιωτικού διεθνούς δικαίου σχετικά με την κληρονομική διαδοχή, τις διαθήκες και τη διαχείριση της περιουσίας, όπως αναθεωρήθηκε με τη διακυβερνητική συμφωνία της 1ης Ιουνίου 2012 μεταξύ των εν λόγω κρατών, από τα κράτη μέλη που αποτελούν μέρη της, στο βαθμό που προβλέπει:

α) κανόνες για τις διαδικαστικές πτυχές της διαχείρισης της περιουσίας όπως καθορίζονται από τη σύμβαση και σχετική συνδρομή από τις αρχές των κρατών που είναι συμβαλλόμενα μέρη της σύμβασης· και

β) απλουστευμένες και ταχύτερες διαδικασίες αναγνώρισης και εκτέλεσης αποφάσεων στον τομέα της κληρονομικής διαδοχής.

Άρθρο 76

Σχέση με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1346/2000 του Συμβουλίου

Ο παρών κανονισμός δεν θίγει την εφαρμογή του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας ([1]).

Άρθρο 77

Διαθέσιμες πληροφορίες για το κοινό

Τα κράτη μέλη, προκειμένου να καταστούν οι πληροφορίες διαθέσιμες στο κοινό μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις, παρέχουν στην Επιτροπή συνοπτική περιγραφή των εθνικών τους νομοθετικών διατάξεων και διαδικασιών που ισχύουν για την κληρονομική διαδοχή, περιλαμβανομένων των πληροφοριών σχετικά με το είδος της αρχής που είναι αρμόδια για υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής και των πληροφοριών σχετικά με το είδος της αρχής που είναι αρμόδια να παραλαμβάνει δηλώσεις αποδοχής ή αποποίησης κληρονομίας, κληροδοσίας ή νόμιμης μοίρας.

Τα κράτη μέλη παρέχουν επίσης ενημερωτικά δελτία με όλα τα έγγραφα ή/και τις πληροφορίες που απαιτούνται συνήθως προς το σκοπό της καταχώρισης ακίνητης περιουσίας που βρίσκεται στο έδαφός τους.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν διαρκώς τις πληροφορίες.

Άρθρο 78

Πληροφορίες σχετικά με τα στοιχεία επικοινωνίας των αρμόδιων αρχών και τις διαδικασίες

▼C2

1. Έως τις 16 Νοεμβρίου 2014, τα κράτη μέλη γνωστοποιούν στην Επιτροπή:

▼B

α) τις ονομασίες και τα στοιχεία επικοινωνίας των δικαστηρίων ή των αρχών που είναι αρμόδια να εξετάζουν τις αιτήσεις για κήρυξη της εκτελεστότητας σύμφωνα με το άρθρο 45 παράγραφος 1 και τα ένδικα μέσα κατά αποφάσεων εκδοθεισών επί των αιτήσεων αυτών σύμφωνα με το άρθρο 50 παράγραφος 2·

β) τα ένδικα μέσα κατά της απόφασης επί του ενδίκου μέσου που προβλέπονται στο άρθρο 51·

([1]) ΕΕ L 160 της 30.6.2000, σ. 1.

▼B

γ) τις σχετικές πληροφορίες που αφορούν τις αρμόδιες προς έκδοση του κληρονομητηρίου αρχές δυνάμει του άρθρου 64· και

δ) τα ένδικα μέσα που προβλέπονται στο άρθρο 72.

Τα κράτη μέλη ενημερώνουν την Επιτροπή για κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση των πληροφοριών αυτών.

2. Η Επιτροπή δημοσιεύει τις πληροφορίες που γνωστοποιήθηκαν σύμφωνα με την παράγραφο 1 στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*, πλην των διευθύνσεων και των λοιπών στοιχείων επικοινωνίας επαφής των δικαστηρίων και των αρχών που αναφέρονται στο στοιχείο α) της παραγράφου 1.

3. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε το κοινό να λάβει γνώση όλων των πληροφοριών που γνωστοποιούνται δυνάμει της παραγράφου 1 με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 79

Κατάρτιση και μεταγενέστερη τροποποίηση του καταλόγου πληροφοριών που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2

1. Η Επιτροπή, με βάση τις κοινοποιήσεις των κρατών μελών, καταρτίζει τον κατάλογο των άλλων αρχών και επαγγελματιών του νομικού κλάδου που αναφέρονται στο άρθρο 3 παράγραφος 2.

2. Τα κράτη μέλη κοινοποιούν στην Επιτροπή κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση στις πληροφορίες του καταλόγου αυτού. Η Επιτροπή τροποποιεί τον κατάλογο αναλόγως.

3. Η Επιτροπή δημοσιεύει τον κατάλογο και κάθε μεταγενέστερη τροποποίηση του καταλόγου αυτού στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

4. Η Επιτροπή μεριμνά ώστε το κοινό να λάβει γνώση όλων των πληροφοριών που γνωστοποιούνται δυνάμει των παραγράφων 1 και 2 με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο, ιδίως μέσω του Ευρωπαϊκού Δικαστικού Δικτύου για αστικές και εμπορικές υποθέσεις.

Άρθρο 80

Σύνταξη και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στα άρθρα 46, 59, 60, 61, 65 και 67

Η Επιτροπή εγκρίνει εκτελεστικές πράξεις για τη σύνταξη και μεταγενέστερη τροποποίηση των βεβαιώσεων και των εντύπων που προβλέπονται στα άρθρα 46, 59, 60, 61, 65 και 67. Οι εν λόγω εκτελεστικές πράξεις εκδίδονται σύμφωνα με τη συμβουλευτική διαδικασία που αναφέρεται στο άρθρο 81 παράγραφος 2.

Άρθρο 81

Διαδικασία επιτροπής

1. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή επικουρείται από επιτροπή. Η τελευταία είναι επιτροπή κατά την έννοια του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

2. Όταν γίνεται παραπομπή στην παρούσα παράγραφο, εφαρμόζεται το άρθρο 4 του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 182/2011.

▼B

Άρθρο 82

Επανεξέταση

Έως τις 18 Αυγούστου 2025, η Επιτροπή υποβάλλει στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στο Συμβούλιο και στην Ευρωπαϊκή Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή έκθεση σχετικά με την εφαρμογή του παρόντος κανονισμού, που να περιλαμβάνει αξιολόγηση τυχόν πρακτικών προβλημάτων που προέκυψαν σε συνάρτηση με παράλληλους εξωδικαστικούς διακανονισμούς υποθέσεων κληρονομικής διαδοχής σε διαφορετικά κράτη μέλη ή εξωδικαστικό διακανονισμό σε ένα κράτος μέλος που διεξήχθη παράλληλα με διακανονισμό ενώπιον δικαστηρίου σε άλλο κράτος μέλος. Εφόσον απαιτείται, η έκθεση συνοδεύεται από προτάσεις τροποποίησης.

Άρθρο 83

Μεταβατικές διατάξεις

1. Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται στην κληρονομική διαδοχή προσώπων των οποίων ο θάνατος επέρχεται κατά ή μετά τη 17η Αυγούστου 2015.

2. Σε περίπτωση που ο θανών είχε επιλέξει, πριν από τις 17 Αυγούστου 2015, το δίκαιο που είναι εφαρμοστέο στην κληρονομική του διαδοχή, η επιλογή αυτή είναι έγκυρη εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο III ή εφόσον ήταν έγκυρη κατ' εφαρμογή των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που ίσχυαν κατά το χρόνο που έγινε η επιλογή στο κράτος στο οποίο ο θανών είχε τη συνήθη διαμονή του ή σε οιοδήποτε από τα κράτη των οποίων είχε την ιθαγένεια.

3. Η διάταξη τελευταίας βούλησης που συντάχθηκε πριν από τη 17η Αυγούστου 2015 είναι παραδεκτή και έγκυρη ως προς την ουσία της και κατά τον τύπο εφόσον πληροί τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στο κεφάλαιο III ή εφόσον ήταν παραδεκτή και έγκυρη όσον αφορά την ουσία και τον τύπο κατ' εφαρμογή των κανόνων ιδιωτικού διεθνούς δικαίου που ίσχυαν κατά το χρόνο που συντάχθηκε η διάταξη στο κράτος στο οποίο ο θανών είχε τη συνήθη διαμονή του ή σε οιοδήποτε από τα κράτη των οποίων είχε την ιθαγένεια ή στο κράτος μέλους της αρχής που επιλαμβάνεται της κληρονομικής διαδοχής.

4. Εάν μια διάταξη τελευταίας βούλησης συντάχθηκε πριν από τη 17η Αυγούστου 2015, σύμφωνα με το δίκαιο το οποίο ο θανών θα μπορούσε να είχε επιλέξει, δυνάμει του παρόντος κανονισμού, το δίκαιο αυτό θεωρείται ότι επελέγη ως το εφαρμοστέο στην κληρονομική διαδοχή δίκαιο.

Άρθρο 84

Έναρξη ισχύος

Ο παρών κανονισμός αρχίζει να ισχύει την εικοστή ημέρα από τη δημοσίευσή του στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Τίθεται σε εφαρμογή στις 17 Αυγούστου 2015, ►C1 εκτός από τα άρθρα 77 και 78, τα οποία τίθενται σε εφαρμογή στις 16 Νοεμβρίου 2014 ◄, και τα άρθρα 79, 80 και 81, τα οποία τίθενται σε εφαρμογή στις 5 Ιουλίου 2012.

Ο παρών κανονισμός είναι δεσμευτικός ως προς όλα τα μέρη του και ισχύει άμεσα στα κράτη μέλη σύμφωνα με τις Συνθήκες.